

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2021. gada 7. – 13. jūlijs

Nr. 25 (1683)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Izskanējusi “Operas zvaigžņu vasara”

4. jūlijā durvis skatītājiem atkal vēra Latvijas Nacionālā opera, aicinot uz Galā koncertu “Operas zvaigžņu vasara”. Pirmo reizi Latvijā viesojās viens no pasaulē izcilākajiem tenoriem Pjotrs Bečāla (*Piotr Beczala*) un prestižā konkursa *Operalia 2019* uzvarētāja Adriana Gonsalesa (*Adriana González*). Kopā ar viņiem koncertā dziedāja arī mūsu pasaulslavenais basbaritons Egils

Siliņš un Latvijas Nacionālās operas solisti Tatjana Trenogina, Ilona Bagele, Michails Čūlpajevs un Rinalds Kandalincevs. Skaidrākās itāliešu un franču opermūzikas pērles līdz ar solistiem interpretēja Latvijas Nacionālās operas orķestris un koris. Koncerta mūzikālais vadītājs – LNOB galvenais diriģents Mārtiņš Ozoliņš, režisore – Dace Volfarte.

Par Galā koncerta “Operas zvaigžņu vasara” spēles laukumā kļuva visa Lielā zāle, līdz ar to publikai tā bija ne vien skaista atkalsatikšanās ar opermākslu un spožākajām zvaigznēm, bet arī vienreizīga iespēja baudīt koncertu no neierasta skatupunkta – sēdvietas bija izvietotas uz skatuves, bet koncerta scenogrāfiju veidoja greznais zāles interjers.

Jāņa Kalniņa operas “Hamlets” pirmizrāde 2022. gada janvārī tuvojās!

Ja arī Jūs vēlaties piedalīties tās tapšanā, varat ziedot, naudu pārskaitot ar kredītkarti uz www.lnogasv.org/donate vai, rakstot čekus uz *Latvian National Opera Guild, Inc.* vārda un sūtot uz c/o Māris Lapiņš, 29 East Gate, Manhasset, NY 11030-3423

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Eiropas latviešu diaspora, kā arī mūsu lasītāji Latvijā nedrīkst palikt bez sava informācijas avota, un ceram, ka ar Jūsu atbalstu vēsturiskais preses izdevums tiks turpināts. Mīļie draugi! Aicinām Jūs abonēt digitālo versiju un atbalstīt ar ziedojumiem.

Brīvās Latvijas digitālo versiju pasūtiniet
Brīvās Latvijas mājaslapā:

<http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>,

vai naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516,

MAKSA: • par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55,-
• par 6 mēn. EUR 30,-
• 1 nedēļu EUR 2,-

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuri tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

• par 6 mēn. – EUR 186,-
• pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86,-
Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!
Redakcija Jums labprāt paskaidros tuvāk, ja radušās kādas neskaidrības. Cienisim pagātni un celsim nākotni!

**Mūžīgā
Eslingena**

2. un 11. lpp.

**Illūzijas un
apjukums
Latvijas
politiķos**

5. lpp.

**Vai atceraties –
Dzintars?**

5. lpp.

**Numura
intervijā rabīns
Menahems
Barkahans**

7. lpp.

**Latviešu likteņi
tālajā Argentīnā**

8. lpp.

**Kā lācītis
Jānis nonāca
Okupācijas
mūzejā?**

10. lpp.

SANDRA MILEVSKA

PBLA Dziesmu svētku forums #Kultūranepadodas Ivetas Gravas vadībā piedāvā diasporas iesaistei semināra ciklu, kurā 18. jūnija pirmā sesija kā prāvs pamatakmens toreiz tikko radušās, vēlāk nosaukumu guvušās trimdas dziesmu svētku pirmsākumus nolika savā vietā – Eslingenā. Pēc Kristīnes Saulītes ievadvārdiem sekojošais “satikšanās, saprašanās un vienotības” stāsts pulcināja ne tikai Eiropas un Ziemeļamerikas klausītājus, bet aizsniedzās līdz pat austrālietīm Jānim Kārklīnam pulksten četros no rīta un pie Brazīlijas latvietēm Ingas Liepiņas un, kā viņa pati rakstīja, sanpaulietes Dinās Abolin Damberg.

Gandrīz divas stundas garais seminārs dalāms vairākos posmos, katrs ar savu smagumpunktu. Atskatu uz vēsturi un statistiku, ietērtu saistošā naratīvā, sniedza Eiropas Latviešu apvienības Kultūras nozares vadītāja Lelde Vikmane. Leldes pašas ģimenē ne pārāk tipisks stāsts, ka viņas priekšteči, jau bēgļu gaitās nonākuši Vācijā, kādā padomju vervētāju uzņēmumā reizē jālvās pierunāt atgriezties dzimtenē. Taču, ja nebūtu atgriezušies, ne vecāki būtu satikušies, ne Lelde dzimusi!

Vēstures atskata galvenais avots ir Valentīna Bērzkalna slaveno kapitālizdevumu otrā grāmata *Latviešu Dziesmu svētki trimdā 1946-1965 (Grāmatu Draugs, 1968)* ar mākslinieka

Laura Putāne aicina: “Svinēsim Eslingenas Dziesmu svētku 75. jubileju 2022. gada 17. - 19. jūnijā!”

Eslingenas iedzimtais Elmārs Ernsts Rozītis

siņš un divi Zāles, Klāra un Ģirts.

Dziesmu svētku kulminācija nāca kopā ar Vasarsvētkiem. Četru konfesiju dievkalpojuma sekoja trīs kilometrus garš gājiens, kāds nekad neredzēts 777. gadā pirmo reizi rakstos minētajā Eslingenā. Nekāras upes krastā ap tūkstošiem dziedātāju, desmit tūkstoši skatītāju, 19 jauktie kori, pie diriģenta pulks latviešu un igauņu apvienoto simfonisko orķestri vada Nacionālās Operas koncertmeistars Eduards Eiche. Kaut kur malā stāvošs astoņgadīgs Andrejs Jansons sevī to visu uzsūc.

Valsts himna. Tai seko Volfganga Dārziņa “Te bij” labas saimnieces” apdare, kas kļūst par

latviešu dziesmu kanona pirmo ārpus Latvijas radušos jaundarbu. Noslēgumā A. Jurjana “Tēvijai”, bet, saulei rietot, atskan vēl Jāņa Medīņa “Tev mūžam dzīvot, Latvija!” Lauku ziedi, balti lakatiņi. Ludis Bērziņš atminējās: “Es jutos kā dzimtenē.”

Dziesmu svētku seminārs turpinās uz vietas, šodienas Eslingenā. Vienu gadu pēc Dziesmu svētkiem dzimušais emeritētais arhibīskaps Elmārs Ernsts Rozītis izved mūs turē pa savu dzimto pilsētu, kur visu mūžu nodzīvojis, un atminas, kā bija toreiz, kad septiņi tūkstoši latviešu apdzīvoja divas nometnes, sauktas par “Pārdaugavas” un “Kalna”. Rozīti izprašņā un pamudina visjaunākās paaudzes sabiedriskā darbiniece Laura Putāne, 2017. gadā notikušo otro Eslingenas Dziesmu svētku iedvesmotāja un dzinējspēks. (Viņa uz Vācijas pārcēlusies no Latvijas un 2018. gadā par savu veikumu saņēma fonda *Viegli* balvu. – Red.)

Kopā mēs aplūkoja šodienas glītās blokmašas, kādreizējās kazarmas, kas, īsi pirms kara pašu vācu strādnieku ģimeņu celtas, bēgļu izmitināšanai viņiem atņemtas. Par šo pārstību esot sūdzējušies vēl otrajā un trešajā paaudzē... Bet, kad Rozīša omīte Aizgājusi aizsaulē, viņiem lūgts nekur neiet prom, lai blakus neievāktos “ārzemnieki”. (Šīs Vācijas bijušo kazarmu blokmašas ir pēdējos gados atvīlinājušas pie sevis vismaz divas ASV mākslinieces, latviete-lietuviete Kristu Svalbonas un Lailu Milevsku, kas katra tēmu apstrādājusi pa savam.)

Tūrē ietilpst liela, skaista, amerikāņiem celtā Dienvidu baznīca, kuŗu cēlji apmeklēja 10:00, bet latvieši, kā savās mājās, 12:00. Pilsskolā (latviešu ģimnāzija-Burgschule) esot bijis tik daudz latviešu, ka mācības notikušas vairākās grupās. Bet mūsdienās parādās (Arhibīskapa Grīnberga bijušajā blokā) galvenokārt vācu uzvārdi, un puse Eslingenas tagadējo latviešu esot tikai nesen ieradusies.

Apskate aizvirzās prom no pilsētas centra uz “Pārdaugavu”. Pie Nekāras sēkļa, kur kādreiz peldēts un makšķerēts starp mazām saliņām, pļāvās notika 1947. gada Dziesmu svētki. Mūsdienās šajā vietā trauc satiksme, jo applūstošie upes krasti pārbidīti, izveidots kanāls un daudzjoslu lielceļš. Pat krodziņš, kur latvieši reiz tikās, pārdēvēts no toreiz akurātā “Zu den Remisen” uz tikai “Remisen”.

Pa ceļu uz Kalna nometni iegriežamies Ēbershaldena kapos, kur akmeņi iegrebtā latviešu leģionāru saulīte viz virs krusta, lasāmi latviešu vārdi, kas pieminekļa pakājē urnās guldīti. Tālāk, pie Kalna nometnes kādreiz, varenā milzīgā ēkā izvietotām kazarmām, redzama slavenā *Kesslersekt* šampanieša darītava, vecākā visā Vācijā.

Harija Gricēviča vāku un illustrētām titullapām. Reālo pēc kara radušos fonu izgaismo statistika par ļoti lielo robu, ko latviešu tautā iegrieza daudzo inteliģences pārstāvju izceļošana: trešā daļa visas valsts mūziķu nonāca trimdā, bet komponistu procentuāli vēl daudz vairāk.

Izkaisīti pa daudzām bēgļu nometināšanas vietām Vācijā, latvieši turpināja savas dziedāšanas tradīcijas un savu nometņu ietvaros jau no 1946. gadā sāka rīkot paši savas vietējās dziesmu dienas. No šiem iedīgļiem un, pārvarot pamatīgus praktiska rakstura šķēršļus, ar laiku radās 1947. gadā 25. maija Eslingenas dziesmu svētki. Stāstījuma notikumus illustrē patiešām aizraujoši neredzēti toreizējo dalībnieku, mākslinieku un programmu attēli.

No 22. maija sāka pulcēties dziedātāji. Sešpadsmit lappušu svētku *Vadonis* liecina, ka toreiz, tāpat kā tagad, kuŗu koncertus papildināja visvisāda veida blakus sarīkojumi: uz Jāņa Kugas iekārtotās skatuves Eslingenas teātra kopa nospēlēja *Mīnchhauzena* precības (programmā: *Mīnchhauzena*), nenojaušot, ka paši pēc teju sešu gadu desmitiem kļūs par teātra izrādes, resp., dziesmuspēles sižetu. Dziedāja vēlāk ASV nonākušais dubultkvartets *Tēvija*. Eslingenas pilskolā 100 mākslas un daiļamatniecības darbus izstāda, tos iemūžina Vilis Lapenieks 1948. gadā tapušajā filmā: Annuss, Dārziņa, Eglītis un Janelsiņa, Gailis, Kuga, Vidbergs. Starp Rakstnieku rīta autoriem – Dziļleja, Niedra, Toma, Eglītis, Le-

Pirmo Eslingenas Dziesmu svētku noslēgums. Dzied kopkoris

(Turpinājums 11. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Valsts prezidents godina Ebrēju tautas genocīda upuru piemiņu

4. jūlijā Valsts prezidents Egils Levits, godinot Ebreju tautas genocīda upuru piemiņu, nolika ziedus pie memoriāla Rīgā, Goļoļa ielā 25.

Valsts prezidents par šīs dienas pieminēšanas nozīmi skaidro: “Šodien ir pret ebrējiem vērstā genocīda piemiņas diena, kad Latvija zaudēja daudz tukstošu ebrēju tautības pilsoņu. Tas visai Latvijai ir liels zaudējums.”

Valsts prezidents arī atzīmē, ka “tas ir viens no zvērīgākajiem noziegumiem pret cilvēci, kāds līdz šim vēsturē ir bijis, un mēs atceramies šī nozieguma upurus”.

***

5. jūlijā Valsts prezidents Egils Levits

Rīgas pili tikās ar V. E. Šveices Konfederācijas Federālās Padomes viceprezidentu, Federālā Ārlietu departamenta vadītāju Ignacio Kassisu (*H. E. Mr Ignazio Cassis*), uzsverot Latvijas un Šveices *de iure* attiecību simtgadi un 30 gadus kopš diplomātisko attiecību atjaunošanas.

Valsts prezidents atzīmēja, ka abas valstis tradicionāli saista labas politiskās un ekonomiskās attiecības, Šveicē gan vēsturiski, gan mūsdienās ir sava latviešu kopiena, kas palīdz sadarbības veidošanā. E. Levits akcentēja, ka Latvija savulaik, pēc neatkarības nodibināšanas, veidojot Satversmi, iedvesmu smēlusies Šveices 1848. gada konstitūcijā un Veimāras konstitūcijā. Abas puses apspriedās par Šveices demokrātiskās iekārtas darbību un iedzīvotāju iesaistīšanos valsts politiskajā dzīvē.

I. Kassiss ielūdza E. Levitu nākamgad oficiālā vizītē apmeklēt Šveici un tai skaitā apmeklēt viņa dzimto pilsētu un Latvijas kultūrai tik nozīmīgo vietu – Lugāno, kur savulaik trimdā uzturējās dzejnieki Rainis un Aspazija.

E. Levits un I. Kassiss pārrunāja Eiropas Savienības (ES) un Šveices attiecības. Valsts prezidents uzsvēra, ka Latvija kā ES dalībvalsts atbalsta labu kaimiņattiecību veidošanu, aktīvu politisko un ekonomisko sadarbību.

***

Levits Austrijā ticies ar Arnoldu Švarcenegeru

Pēc Austrijas prezidenta ielūguma Valsts prezidents Egils Levits 30. jūnijā un 1. jūlijā Vinē piedalījās starptautiskajā klimata samītā *Austrian World Summit 21*,

lai pārstāvētu Latvijas nostāju šajos jautājumos

Valsts prezidents Egils Levits ar aktieri un biznesmeni Arnoldu Švarcenegeru (*attēlā*) Austrijas klimata samita priekšvakarā bija vienisprātis, ka nepieciešama konkrētāka komunikācija ar sabiedrību par klimata jautājumiem. Pašreiz komunikācija ir abstrakta, tāpēc sabiedrībā neveidojas izpratne. Tas ir liels kopējais izaicinājums. Kā norādīja Valsts prezidenta kanceleja, abi ir vienisprātis, ka nepieciešama konkrētāka komunikācija ar sabiedrību par klimata jautājumiem. Valsts prezidentam bija saruna arī ar COP26 prezidentu Alokū Šarmu par ekonomikas transformāciju un tās radītajiem izaicinājumiem sabiedrības uzskatu un paradumu maiņai. Levits uzaicināja Šarmu uz “Rīgas konferenci 2021”.

***

Latviju apmeklē ASV Speciālo operāciju pavēlniecības komandieris

28. un 29. jūnijā Latvijā vizītē bija ieradies ASV Speciālo operāciju pavēlniecības komandieris ģenerālis Ričards D. Klārks. Ģenerālis Klārks tikās ar ASV vēstniecības Latvijā vadību, Latvijas aizsardzības ministru un Nacionālo bruņoto spēku komandieri. Augstais viesis apmeklēja Nacionālo bruņoto spēku Speciālo operāciju pavēlniecību un tikās ar Latvijas un ASV speciālo operāciju dienesta dalībniekiem, lai apspriestu, kā ASV un Latvija var risināt savstarpējās drošības problēmas un uzlabot savietojamību.

***

Latvija un Japāna atzīmē valstu draudzības simtgadi

2. jūlijā ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Rīgā uzņēma Japānas ārlietu ministru Tošimicu Motegi (*Motegi Toshimitsu*), kurš Latvijā ieradās oficiālā vizītē. Tikšanās laikā ministri pārrunāja Latvijas un Japānas divpusējo sadarbību, Eiropas Savienības un Japānas attiecības, kā arī starptautiskās aktualitātes. Ministri atzinīgi novērtēja ES un Japānas ciešo sadarbību, uzsverot abu partneru kopējos mērķus multilaterālisma, demokrātijas un cilvēktiesību stiprināšanā, kā arī ekonomiskās sadarbības attīstīšanā un klimata jomā.

Vizītes laikā Japānas ārlietu ministram arī plānota tikšanās ar

Ministru prezidentu Arturu Krišjāni Kariņu, kā arī ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa un ārlietu ministru kopīga koka stādīšanas ceremonija par godu Latvijas un Japānas draudzības simtgadei.

***

Romā notika ārlietu ministra Edgars Rinkēviča

divpusējā tikšanās ar Kenijas Kabineta sekretāri-ārlietu ministri Reičelu Omamo (*Raychelle Omamo*). Ministri pārrunāja divpusējās sadarbības stiprināšanu abpusēji interesējošās jomās, īpaši informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sektorā. E. Rinkēvičs aicināja Kenijas ārlietu ministri noturēt otrās Latvijas-Kenijas politiskās konsultācijas Rīgā, kad epidemioloģiskie apstākļi to ļaus. Tikšanās laikā pārrunāta arī sadarbība starptautiskajās organizācijās.

***

Darbu sāk Oskara Kalpaka militārā vidusskola

No pirmdienas, 5. jūlijā, pirmoreiz Latvijā audzēkņu uzņemšanu sāk pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskola. Topošie instruktori līdztekus vispārējiem priekšmetiem padziļināti apgūs inženierzinātnes, angļu valodu, fizisko sagatavotību un militāro mācību. Jaunā mācību iestāde divus gadus atradīsies Tukuma novada Kandavā, bet pēc remontdarbu pabeigšanas pārcelsies uz Rudbāržu muižu Kuldīgas novadā.

Jaunajā mācību gadā Kandavā pirmoreiz durvis vērš pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskola jeb, vienkāršāk sakot, kadetu kalve. “Mērķis ir ļoti vienkāršs. Mums ir jādomā par mūsu virsnieku eliti, par mūsu bruņoto spēku izglītību, sākot jau no jaunās paaudzes. Un mums Latvijā pašlaik nebija neviena profesionāla tāda tehniskā vidusskola, kas sagatavotu jauniešus militārajam dienestam, ja viņi to izvēlas. Mēs ceram, ka tiešām šeit veidosies mums tāda virsniecības kadetu elite, jo tā principā ir kadetu skola,” sacīja aizsardzības ministrs Artis Pabriks (*Attīstībai/Par!*).

Interese par iespējām mācīties šajā skolā esot liela. Vēl pirms izsludinātā datuma saņemti 19 elektroniskie pieteikumi, no kuriem aptuveni pusi iesniegušas meitenes.

Plānots, ka Oskara Kalpaka vārdā nosauktā profesionālā vidusskola Kandavā atradīsies divus mācību gadus, bet pēc tam pārcelsies uz Rudbāržu muižu. “Rudbāržu muiža ir pazīstama ar to, ka šeit sākās mūsu Neatkarības karš. Šeit pulkvedis Kalpaks pieņēma lēmumu cīnīties par brīvību un demokrātisku Latviju,” piebilda ministrs.

Uzņemšana skolā noslēgsies 30. jūlijā. Šogad plānots uzņemt 25 audzēkņus, bet pēc pārcelšanās uz atjaunoto muižu varētu tikt uzņemti līdz 200 audzēkņu.

***

Latvijas dalībnieki EXPO

Jūnija beigās seši Latvijas biomedicīnas nozares dalībnieki piedalījās izstādē “Arab Health 2021”, kurā norisinājās Apvienotajos

Arabu Emirātos (AAE) Dubaijā. Šī izstāde savā ziņā ievadīja vienu no šī gada lielākajiem globālajiem notikumiem EXPO 2020. Oficiāli izstāde tiks atklāta 1. oktobrī un turpināsies līdz 31. martam, bet jau šobrīd notiek vairāki pasākumi, kurus uzņēmēji var prezentēt sevi plašai auditorijai.

“Kopējie rezultāti aizvadītajai izstādei vērtējami kā ļoti labi, jo Latvijas uzņēmējiem izdevās uzrunāt plašu kontaktu loku un noslēgt vairākus sadarbības līgumus. Viens no veiksmes faktoriem bija tas, ka šī bija hibrīdizstāde, kurā digitālā formātā sākās jau mēnesi pirms klātienē pasākuma. Tādā veidā bija iespēja ērti vienoties ar potenciāliem sadarbības partneriem par klātienē tikšanos. Pandēmijas ietekmē klātienē Izstādes apmeklētāju skaits gan bija par aptuveni trešdaļu mazāks nekā ierasts, bet apmeklētāji bija daudz motivētāki, un Latvijas uzņēmumiem izdevās uzrunāt no 50 līdz pat 270 potenciālos klientus, kas vērtējams kā labs rezultāts,” stāsta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) pārstāvniecības vadītāja Apvienotajos Arabu Emirātos Inga Ulmane.

***

Sāk Rail Baltica stacijas būvniecību pie lidostas

Pie starptautiskās lidostas Rīga sākušies 236 miljonus eiro vērtās *Rail Baltica* stacijas būvdarbi. Cenā iekļauta arī sešus kilometrus gaŗa estakāde un uzbūrumu sliežu ceļam, kas topošo *Rail Baltica* līniju savienos ar lidostu. Pagaidām lidostas apmeklētājiem būvdarbu sākšana neērtības nerada, taču vēlāk ap lidostu tiks mainīta satiksmes organizācija.

Rail Baltica stacijas būvdarbi tika svinīgi uzsākti ar urbumu testa palīm. Visi iesaistītie stacijas būvniecību sauc par vēsturisku mirkli, kas krietni uzlabošot Latvijas savienojamību ar Eiropu. Šis ir viens no nozīmīgākajiem transporta mezgliem Baltijā, jo pirmo reizi tas savieno dzelzceļu ar lidostu. “Es domāju, ka šī dzelzceļa stacija un *Rail Baltica* līnija būs sava veida katalizators daudzu projektu attīstībai šeit lidostas apkaimē ne tikai saistībā ar pašu lidostu, bet arī loģistikas, kravu pārvadājumu jomu, biznesa un viesmīlības jomu,” sacīja satiksmes ministrs Tālis Linkaits (Jaunā konservatīvā partija).

Nākotnes vilciens

Rail Baltica stacijas ēka no lidostas būs atdalīta. Vilciena pasažieri aptuveni 200 metru attālumā līdz izlidošanas zonai varēs mērot pa tuneli. Lai neaizņemtu vietu, sliedes ap lidostu atradīsies uz estakādes. Stacijas ēkai būs trīs līmeņi, savukārt fasādes galvenais elements būs koks. Lidostas stacijas būvdarbi notiks vairākos posmos. Stacijas termināli plānots pabeigt 2023. gada sākumā,

savukārt lidostas infrastruktūru kopumā – līdz 2025. gada beigām.

***

Ventspils mēra amatā Lembergu nomaina Vitoļiņš

Ventspils domes deputāti, atkārtoti sanākot uz sēdi, lai izraudzītos pilsētas mēru, par domes priekšsēdi ievēlēja Jāni Vitoļiņu (*Latvijai un Ventspilij*). 5. jūlijā, Ventspils domē turpinājās pagājušajā nedēļā jaunā sasaukuma pirmā domes sēde. Toreiz domes priekšsēdi ievēlēt neizdevās, jo vienīgā kandidāta Aivara Lemberga (*Latvijai un Ventspilij*) ievēlēšanai par mēru pietrūka vienas balsis. Pašlaik Lembergs atrodas apcietinājumā un piedalīties sēdē nevarēja.

Šonedēļ Ventspils mēra amatam tika izvirzīti citi divi kandidāti: Jānis Vitoļiņš (*Latvijai un Ventspilij*) un Bruno Jurševics (*Jaunā konservatīvā partija*). Par Vitoļiņa kandidatūru nobalsoja septiņi domnieki: seši domes deputāti no *Latvijai un Ventspilij* un viens no Nacionālās apvienības. Neviens no domes deputātiem nebalsoja “pret”, bet pieci deputāti balsojumā atturējās.

***

Rīgas mēram Staķim aizliedz iebraukt Krievijā

Rīgas mēram Mārtiņam Staķim (*Progresīvie/Par!*) aizliegts iebrukt Krievijā, paziņojusi Krievijas Ārlietu ministrija. Par iemeslu min Krievijas karoga nomainīšanu pret Krievijas Olimpiskās komitejas komandas karogu pasaules hokeja čempionāta laikā Rīgā. Karogu maiņa gan bija čempionātu organizatoru ziņā.

Krievijas karogu maiņa Rīgā notika pēc tam, kad Latvijas medijos izskanēja sašutums par Krievijas karoga atrašanos starp pasaules hokeja čempionāta dalībvalstu karogiem, jo čempionātā oficiāli piedalās Krievijas olimpiskās komandas hokejisti, nevis Krievijas valsts vienība. Tas saistīts ar Krievijas diskvalifikāciju no augstākā līmeņa pasaules sporta sacensībām, jo valsts ilgstoši īstenoja slepenu dopinga programmu.

Ministrija paziņojumā norādīja, ka “pašreizējos grūtajos sociālekonomiskajos apstākļos, kādos atrodas Latvija, Rīgas mēram, iespējams, nevajadzētu iesaistīties politiskajā huligānismā, bet gan domāt par tirdzniecības un ekonomisko saišu attīstību ar Krievijas reģioniem, kā to veiksmīgi darīja viņa priekšgājēji”. Krievijas Ārlietu ministrijas ieskatā ekonomiskās saiknes sniegtu lielāku labumu cilvēkiem, kas dzīvo šīs valsts teritorijā, nekā “rusofobisku politisku punktu iegūšana vienam konkrētam cilvēkam”.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

KULTŪRAS ZIŅAS

***

Pastkarte no pagātnes. Pirmais valsts aizsargātais piemineklis Latvijā – Brāļu draudzes saiešanas nams Gaidē

1924. gadā, sākot Latvijas kultūras pieminekļu saraksta stādīšanu, par pirmo valsts aizsargāto pieminekli Latvijā kļuva Brāļu draudzes saiešanas nams. Tas atrodas Vidzemē, Kauguru ciema Gaidē. Tas ir bijis svarīgs tautas celtniecības un hernhūtiešu ne-stās garīgās atmodas liecinieks – etnogrāfijas piemineklis, kuŗa nozīme tikusi vērtēta kā izcila. Pēc kara ēka lietota kā "Privātu iedzīvotāju dzīvoklis un kūts", līdz 1953. gadā gājusi bojā. Tiek uzskatīts, ka ēku pēc būtības ir sagrāvusi okupācijas vara.

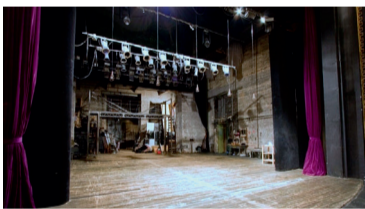

Gaidu brāļu draudzes saiešanas nams kā pirmais Latvijas Republikas aizsargājams piemineklis izsludināts "Valdības Vēstneša" 1924. gada 16. aprīļa 89. numurā, bet jau no 1923. gada novembra Pieminekļu valde par ēkas pārrauga bija nozīmējusi agronomu Hermani Enzeliņu.

***

Pirmā pirmizrāde Liepājas teātrī,

kas pēc pandēmijas notikusi klātienē ar publiku, ir Ferdinanda Bruknera luga "Jaunības slimība", ko teātra repertuārā atradīsiet ar nosaukumu "Diagnoze – jaunība".

To iestudējusi režisore Māra Ķimele. Tas ir liels notikums arī tāpēc, ka izrāde ir diplomdarbs šajā teātrī izaudzinātajiem jaunajiem aktieriem. Pirms simt gadiem, kad Ferdinands Brukners sarakstīja savu lugu "Jaunības slimība", modē bija Freida idejas saistībā ar seksualitāti, sakāpinātām emocijām, maksimālismu un risku visu pārdozēt. Izrāde "Diagnoze – jaunība" ir Liepājas teātra aktieru kursa diplomdarbs. Visi galvenie varoņi ir jaunieši. Kā akcentēja režisore Māra Ķimele, luga nav iepriekš iestudēta tāpēc, ka teātros vispār nav tik daudz jaunu aktieru. Liepājai tagad ir. Uzdevumi aktieriem ir sarežģīti ne tikai psiholoģiski intensīvi, bet arī fiziski, izrāde ir ļoti dinamiska. Trupā tiks uzņemti visi deviņi augstskolu pabeigušie aktieri. Tātad Liepājas teātri uz skatuves arī turpmāk redzēsīm jauno paaudzi.

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

ZIŅAS ĪSUMĀ

- Ar pandēmiju būs jāsadzīvo vēl divus trīs gadus, uzskata Latvijas Infektoloģijas centra (LIC) vadītāja, profesore Baiba Rozentāle. Viņa prognozēja, ka rudenī atkal gaidāms slimības uzliesmējums, kas nozīmē ļoti daudz darba viņas vadītajai iestādei. Vidēji no 100 cilvēkiem, kas nonāk centrā, 10 – 15 mājās vairs nepārņāk. Rozentāle uzsvēra, ka glābt no šī nepatīkamā scenārija var vien specifiskā imunitāte, ko var iegūt, tikai pārslimojot vai vakcinējoties.

- Lai Latvijā veicinātu vakcinēšanos pret Covid-19, no augusta tiks rīkotas **izlozes jeb loterijas**, kuŗās varēs iegūt dažādas balvas. Par koalīcijā konceptuāli pieņemto lēmumu pēc valdību veidojošo partiju sēdes 5. jūlijā, paziņoja veselības ministrs Daniels Pavļuts (*Attīstībai/Par!*).

- Valdībā ir gaidāma diskusija par "zināmu pienākumu" vakcinēties pret Covid-19 atsevišķās profesijās, 5. jūlijā pēc koalīcijas partiju sadarbības sanāksmes žurnālistiem sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV).

- To vidū, kuŗiem **pēc vakcinācijas pret Covid-19 pagājušas 14 dienas**, vīrusa gadījumi tiek atklāti kopumā par 93,6 reizēm mazāk nekā starp nevakcinētajiem, žurnālistiem atklāja Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta direktors Jurijs Perevoščikovs.

- Lietuvas robezsargi aizturējuši nepieredzēti lielu nelegālo migrantu skaitu – 150 cilvēkus, kuŗi centušies iekļūt valstī no Baltkrievijas. Tas ir trīs reizes vairāk nekā jebkad iepriekš dienakts laikā. Lietuvas valdība 25. jūnija vakarā saistībā ar imigrantu pieplūdumu nolēma izsludināt ārkārtējo situāciju. Situācijas risināšana uzdots iekšlietu ministrei Agnei Bilotaitei. Ministre uzskata, ka ārkārtējās situācijas noteikumi palīdzēs operatīvāk reaģēt uz šo krīzi. Piemēram, pašvaldībām būs pienākums ierādīt telpas imigrantu izmitināšanai. Šogad kopumā Lietuvā no Baltkrievijas ieradusies jau vairāk nekā 800 migrantu, salīdzinot ar 81 migrantu 2020. gadā un 46 migrantiem 2019. gadā. Lielākā daļa migrantu ir Irakas pilsoņi.

- Notikumi uz **Lietuvas-Baltkrievijas robežas** liek uzmanīties arī Latvijas robezsardzei. No 1. jūlija, arī uz Latvijas robežas sākusi strādāt Eiropas robežu un krasta apsardzes aģentūra "Frontex", kas atsaukusies palīdzības lūgumam. Tā ir pirmā reize, kad Latvijā tiek uzņemti eksperti robežas uzraudzībai.

- Cik Rīgā iedzīvotāju? Pirmo Rīgas domes publisko pārskatu ar Mārtiņa Staķa parakstu iesāk teikums, ka "Rīgas pilsētā 2021. gada sākumā pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem dzīvoja **686,3 tūkstoši** iedzīvotāju,

gada laikā samazinoties par 6,7 tūkstošiem."

- Rīgas apgabaltiesa lēmusi atstāt spēkā drošības līdzekli apcietinātājumu Saeimas deputātam **Jānim Adamsonam** (*Saskaņa*), kuŗš tiek vainots par spiegošanu Krievijas labā.

- Latvijā kopš 2018. gada stājušies spēkā astoņi **notiesājoši spriedumi** pret personām par naidīgiem komentāriem pret latviešiem, ebrejiem, melnādainajiem un homoseksuālistiem, savukārt vēl vienā gadījumā persona ataisnota, liecina aģentūras LETA apkopotie publiski pieejamie tiesas spriedumi. Pēdējais spriedums pieņemts šogad februārī. Zemgales rajona tiesa Aizkrauklē toreiz piespriedusi nosacītu cietumsodu par naidīgu komentāru pret homoseksuālu vīrieti.

- Nemot vērā, ka ir paziņots par gāzes un elektrības **cenu milzīgu kāpumu**, plānoto darbaspēka izmaksu pieaugumu un citus apstākļus, nākas secināt, ka turpmāk sagaidāms nevis mērens, bet gan salīdzinoši straujš un šokējošs pārtikas cenu pieaugums, prognozēja Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra vadītāja Ingūna Gulbe.

- Vīrietis, kuŗš pirms aptuveni **5000 gadiem** miris no buboņu mēra, dzīvojis mūsdienu Latvijas teritorijā, vēsta pētījums, kas publicēts zinātniskajā izdevumā *Cell Reports*. Viņš inficējies ar senāko mums līdz šim zināmo mēra celmu. "Līdz šim brīdim tas ir senākais droši identificētais mēra upuris, kāds ir mūsu rīcībā", izdevumam BBC skaidro Ķīles Universitātes pētnieks doktors Bens Krause-Kjora. Vīriēša mirstīgās atliekas atrastas neolīta jeb vēlinā akmens laikmeta apbedījumā pie Salacas upes.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

AUSTRIJA. Latvijas vēstniecībā Austrijā notika Valsts prezidenta Egila Levita tikšanās ar latviešu kopienas Austrijā pārstāvjiem. Viesus ar uzrunām sveica Valsts prezidents Egils Levits un Latvijas vēstniece Austrijā Veronika Erte. Diasporas vārdā klātesošos uzrunāja Latviešu biedrības Austrijā prezidente Ieva Liepiņa un Grācas Latviešu kultūras biedrības priekšsēde Ilze Kroja. Pasākumā piedalījās aptuveni 40 latviešu kopienas pārstāvji no dažādām Austrijas pilsētām.

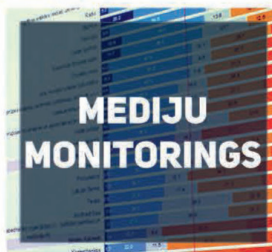
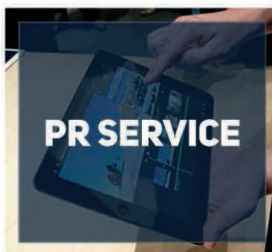
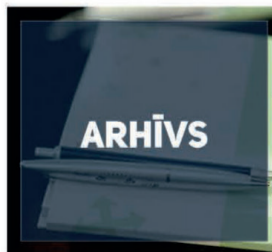

KANADA. Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums attālināti tikās ar NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Latvijā (*NATO Enhanced Forward Presence Battle Group Latvia*) nākamā komandieri pulkvežleitnantu Džonu Bensonu (*Lieutenant Colonel John Benson MSM, CD, A de C*). Vēstnieks Eichenbaums ar nākamo NATO kaujas grupas komandieri pārrunāja vienības sagatavošanās procesu un pateicās par nozīmīgo Kanadas militāro klātbūtni Latvijā, kas tagad jau ir četrus gadus, atzīmējot, ka Latvija augstu novērtē šo svarīgo solidaritātes misiju.

*29. jūnijā Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums tikās ar Kanādas Zaļās partijas līderi Annamiju Polu (*Annamie Paul*). Virtuālās tikšanās laikā tika apspriestas abpusēji interesējošas tēmas kā cilvēktiesības, starptautiskais tiesiskums, drošība un Kanadas starptautiskās misijas it īpaši Kanādas vadītā NATO paplašinātā klātbūtnē Latvijā. Vēstnieks K. Eichenbaums atzīmēja, ka Latvija ir atzinīgi novērtējusi Kanadas ieguldījumu pasaules miera un stabilitātes veicināšanā. Kanada vairāk nekā četrus gadus ir vadījusi NATO kara-vīrus Latvijā, kas ir nozīmīgs sabiedroto solidaritātes un atturēšanas pasākums. Latvija būtu priecīga, ja Kanada šo nozīmīgo misiju turpinātu.

SLOVĒNIJA. 29. jūnijā Ļubļanā Latvijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece **Agnese Kalniņa** iesniedza akreditācijas vēstuli Slovēnijas Republikas prezidentam Borutam Pahoram (*Borut Pahor*). Tikšanās laikā pēc oficiālās akreditācijas ceremonijas Slovēnijas Republikas Prezidenta pilī notika īsa saruna ar prezidentu, kuŗas laikā tika pārrunāts abu valstu politiskās, ekonomiskās un drošības aktualitātes. Prezidents interesējās par Latvijas iekšpolitiskajiem procesiem un panākumiem cīņā ar COVID-19 pandēmiju.

KRIEVIJA. Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020. gadam Eiropas kaimiņattiecību instrumenta ietvaros Pleskavā svinīgi tika atklāts Koritovas meža parks. Svinīgajā atklāšanā piedalījās pārstāvji no Latvijas konsulāta, Pleskavas pilsētas administrācijas pārstāvji, Pleskavas reģionālās sabiedriskās organizācijas "Čudskoje proekt" pārstāvji, kā arī Pleskavas apgabala Ārstnieciskās pedagoģijas un diferencētās izglītības centrs bērniem ar īpašām vajadzībām pārstāvji. Visiem klātesošajiem un bērniem ar īpašām vajadzībām tika organizētas dažādas meistarklases, kuŗās varēja radoši izausties.

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

JURIS
LORENCIS

Piektdien, 2. jūlijā Lietuvas valdība izsludinājusi valsti ārkārtējo situāciju. Varētu domāt, ka tas saistīts ar Covid-19 pandēmiju. Tomēr ne! Šis lēmums pieņemts pēc tam, kad vienas dienas laikā pie Baltkrievijas robežas aizturēts rekordliels nelegālo imigrantu skaits – 150 cilvēki. Nākamajā dienā – atkal jauns rekords, nu jau 160 robežpārkāpēji. Kopš gada sākuma līdz 4. jūlijam Lietuvā no Baltkrievijas jau iekļuvuši 1100 nelegālie imigranti. Tas ir vienpadsmit (!) reizes vairāk nekā visā 2020. gadā kopā. Kas viņi ir? Un kāpēc viņi nāk? Tie nepavisam nav baltkrievi, kuri bēg no prezidenta (faktiski – diktatora) Aleksandra Lukašenko režīma. Lielākā daļa – Irākas, Irānas, Sirijas, Afganīstānas, Jemenas, Eritrejas, Kamerūnas, Mali, Gvinejas, Nigērijas un citu “eksotisku valstu” pilsoņi. Vai arī cilvēki, kuri par tādiem uzdodas. Parasti viņiem nav dokumentu, tie esot “nozaudēti”. Tad jājautā – kā gan viņi iekļuvuši Baltkrievijā? Atbilde ir pavisam vienkārša – ar Baltkrievijas valdošā režīma un personīgi Lukašenko svētību. Atbildot uz Eiropas Savienības sankcijām, Lukašenko paziņojis, ka Baltkrievija vairs neaizsargās Eiropu no nelegālajiem imigrantiem, narkotiku tirdzniecības un kontrabandas.

18. jūnijā Latviju darba vizītē apmeklēja Lietuvas premjerministre Ingrida Šimonīte. Man bija izde-

vība viņu sastapt un intervēt laikrakstam “Latvijas Avīze”. Uz jautājumu, vai nelegālo imigrantu ieņākšana Lietuvā no Baltkrievijas ir stihiska vai organizēta, saņēmu sekojošu atbildi: “Organizēta! Bēgļi, kas bieži vien ir ekonomiskie migranti un labākas dzīves meklētāji, ar lidmašīnām no Bagdādes ierodas Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā un no turienes uzsāk ceļu uz kāroto Eiropu. Sprotams, tas nevar notikt bez režīma ziņas. Ja agrāk baltkrievu robežsargi šādas robežas šķērsotājus pieņēma atpakaļ, tad tagad viņi tēlo “nezinīšus”, sakot – mēs neko neesam redzējuši, mēs nezinām, kas tie par cilvēkiem. Vēl vairāk – ir novērots, ka viņi pat noslēpj, notīra robežpārkāpēju atstātās pēdas”.

Skaidrāk vairs nevar pateikt! Tagad zināms, ka pastāv īpašas “tūrisma firmas”, kas organizē iespējamo robežpārkāpēju pārvietošanos no Tuvajiem Austrumiem uz Minsku un tālāk jau uz Lietuvas robežu. Sprotams, par samaksu. Pati mazākā summa, kas tiek iekasēta par šādu pakalpojumu, ir 1500 eiro. Tomēr lielākais Lukašenko režīma ieguvums mērāms nevis naudā, bet gan politikā. Jo pašreizējie bēgļu plūdi nav nekas cits kā smalka atriebība par Lietuvas atbalstu Baltkrievijas opozīcijai. Modernā hibridkaļa metode, kurā kā ierocis tiek izmantoti bēgļi, patvēruma meklētāji, migranti, nelegālie ieceļotāji utt. – no-

saukumam pat nav nozīmes. Pasaules pieredze liecina, ka cietējas vienmēr ir bēgļus uzņemošās valstis. Jo bēgļi automātiski nozīmē ekonomisku slogu, drošības problēmas, ievazātas slimības, noziedzības pieaugumu un iekšpolitisku nestabilitāti. Arī valsts reputācijas riskus. Jo vienmēr var nofotografēt kādu neapmierinātu, kādu apvainoto, kurš kliez – mani aizskar, mani diskriminē, kur manas cilvēktiesības!

Lukašenko “skolotājs” ir Turcijas prezidents Redžeps Erdogans. Tieši viņš bija tas, kurš Tuvo Austrumu migrantiem 2015. gada vasarā atvēra vārtus uz Eiropu. “Vecajā kontinentā” ieplūda 1,5 miljoni “jauno eiropiešu”, pārsvarā no Sirijas, Afganīstānas un Irākas. Saskaņā ar Eiropas Savienības valstu vienošanos, Latvijai pienācās uzņemt 250 bēgļus. Līdz 2016. gada rudenim Latvijā tika izmitināti ap 70 bēgļi. Iepazīnušies ar vietējiem apstākļiem, viņi Latviju atzina par “nepiemērotu” un pārcēlās uz Rietumeiropu. Tolaik vairāki desmiti Latvijā pazīstamu cilvēku parastajā atklātū vēstulī valsts augstākajām amatpersonām “Bēgļu uzņemšana – nevis apdraudējums, bet iespēja Latvijai”. Lūk, daži teikumi no tās: “Tikai pagājušā gada laikā no Latvijas aizbraukuši vairāk nekā 22 tūkstoši cilvēku – aptuveni 2000 katru mēnesi. Mēs esam pārliecināti, ka šādā situācijā uzskatīt divos gados paredzēto

250 bēgļu uzņemšanu par apdraudējumu ir absurdi. Turklāt ne tikai tāpēc, ka šo cilvēku skaits ir niecīgs, bet arī tāpēc, ka jaunu cilvēku piesaiste ir iespēja Latvijas attīstībai... Mēs lūdzam nenovērtēt par zemu iespēju, ka, uzņemot bēgļus un nodrošinot tiem labvēlīgus apstākļus, Latvijas valsts varētu iegūt izcilus mūziķus, architektus, zinātniekus un biznesa liderus”.

Laiks visu salika pa vietām. Nekādi mūziķi, architekti, zinātnieki un biznesa lideri ne uz Eiropu, ne – vēl jo vairāk – uz Latviju neatbrauca. Tas, ko naivā Eiropa sev dabūja uz kakla, bija agresīvs, “Rietumu labumus” pagārošs pūlis, kurš par tādām lietām kā integrācija vietējā sabiedrībā tikai pasmejas. Tāpat skaidrs, ka starp bēgļiem ir arī “Islāma valsts” atbalstītāji un iespējamie teroristi. Mani gan vairāk uztrauc tas, ka dažiem cilvēkiem Latvijā šķiet pieņemama doma par to, ka aizbraukušos tautiešus varētu aizstāt ar sīriešiem vai irākiešiem.

Bet ko mums darīt šodien? Kopš jūlija sākuma uz 679 kilometrus garās Lietuvas – Baltkrievijas robežas sāk strādāt arī Eiropas Savienības robežsardzes aģentūras Frontex darbinieki. Aizturētie nelegālie imigranti tiek izmitināti telšu pilsētiņās un skolās, ar ko neapmierināti vietējie iedzīvotāji. Reaģējot uz notikumu attīstību Lietuvā, arī Latvija pastiprinājusi Baltkrievijas robežas apsardzi. Lat-

vijai ir 173 kilometrus gara robeža ar šo valsti, no kuņas desmit kilometri iet pa vidu Daugavai. Gan uz Lietuvas, gan Latvijas robežas ar Baltkrieviju nav īpašu nocietinājumu, vien novērošanas kameras un sensori. Kā redzam, migrantiem tas netraucē. Protams, vienmēr pastāv iespēja mēģināt pieblabāties Lukašenko. Tomēr tas nav akceptējams ne politiski, ne morāli. Turklāt Baltkrievijas diktators nav prognozējams, viņa solījumiem nevar ticēt. Varbūt tiešām jāšak domāt par īpašu žoga celtniecību uz robežas ar Baltkrieviju? Par šādu rīcību nevajadzētu kautrēties. 2015. gada vasarā Ungārija uzcēla 175 kilometrus garu īpaši asu dzelonstieplu žogu uz robežas ar Serbiju un 523 kilometrus garu – uz robežas ar Horvātiju. Izlēmīgā rīcība ļāva pilnībā apturēt nelegālo migrāciju. Arī ASV prezidents Tramps neredzēja citu ceļu kā apturēt migrāciju no Meksikas. Ir pienācis pēdējais laiks atvadīties no illūzijām, noņemt rozā brilles un ieraudzīt pasauli tādu, kāda tā patiesībā ir – nedroša, neprognozējama un bistama.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

SALLIJA
BENFELDE

Nupat publiskoti partiju jūnija reitingi. Piecu procentu barjeru šajā reitingā pārvarējušas piecas partijas. Ja balsstiesīgie balsotu tā, kā norādījuši aptaujā un ja vēlēšanas notiktu rīt, Saeimā iekļūtu deviņas partijas.

Pēdējā laikā sociālajos tīklos īpaši izcēlies 13. Saeimas deputāts Aldis Gobzems, kurš šī gada janvārī nodibināja partiju “Likums un Kārtība” (LunK) un kuņa skandalozākais paziņojums bija, ka masku valkāšana un ierobežojumi saistībā ar Covid-19 pandēmiju līdzinās holokaustam. Aptaujā Gobzema partija saņēmusi 3,3 procentu atbalstu, bet Saeimā tā iekļūtu, jo rezultāti tiek aprēķināti pēc īpašas formulas. Protams, vai paziņojums par holokaustu, kas sociālajos tīklos izraisīja pamatīgu viņošanās, būs ietekmējis partijas reitingu un kā ietekmējis, uzzināsim pēc mēneša jūlija aptaujā.

Atbilde uz jautājumu, kāpēc Alda Gobzema izturēšanās brīžam vairāk atgādina tāda cilvēka rīcību, kurš ir pagalam apjucis, šķiet, tālu nav jāmeklē. Viņa līdzšinējais atbalstītājs Ainārs Šlesers ir paziņojis, ka dibinās pats savu partiju, bet tas nozīmē, ka naudas Gobzema partijai vairs var nebūt. No LunK valdes tūlīt pēc Šlesera paziņojuma partijas dibināšanu pie viņa aizgāja skandalozais, par publicistu sevi dēvējošais Sandris Točs. Pēc Gobzema ieraksta sociālajos tīklos par holo-

kaustu par aiziešanu no partijas paziņoja arī divas neatkarīgās Saeimas deputātes – partijas līdzpriekšsēdētāja Jūlija Stepaņenko un partijas valdes locekle Lūbova Švecova. Stepaņenko un Švecova 13. Saeimā tika ievēlētās no partijas “Saskaņa”, bet tad no partijas un tās frakcijas aizgāja, kļūstot par pie partijām nepiederošām deputātēm un jau drīz sāka atbalstīt Gobzema nostāju daudzos jautājumos, bet janvārī iestājās viņa nodibinātā partijā. Deputātes skaidro, ka viņām ir nepieņemama Gobzema izturēšanās. “Es nevēlos izlikties, kas viss ir kārtība un rēgulara cilvēkus aizvainojoša publiska komunikācija no mana kollēģa puses ir norma,” skaidroja Stepaņenko. Neilgi pēc Stepaņenko paziņojuma par izstāšanos paziņoja arī Švecova, sakot, ka Gobzema partijā iestājusies kopā ar Stepaņenko un tāpēc kopā ar viņu arī izstājas no tās.

Abas bijušās “Saskaņas” deputātes savā ziņā bija Gobzema partijas “smagsvari”, un viņu aiziešana liek domāt, ka viņas vairs netic tam, ka partija iekļūs Saeimā, ja apdraudēs tās financējums un tās vadītājs turpinās līdzšinējā stilā. Protams, Šleseram partijā vēl ir jānodibina, bet šobrīd tomēr liekas neticami, ka LunK noturēsies kopā līdz Saeimas vēlēšanām un tajā iekļūs. Visticamāk, ka vismaz daļa vēlētajū, kuri ir neapmierināti ar visu un visiem un kuņus nebiedē Gob-

zema skaļi paustā vēlme draudzēties ar Krieviju, nobalsos par tikpat izcilu populistu – Aināru Šleseru.

Gobzems politikā parādījās 2018. gadā, pievienojoties tobrīd Artusa Kaimiņa vadītajai partijai KPV LV. Partija viņu izvirzīja kā savu kandidātu premjera amatam. Gobzems bija zvērīnāts advokāts un plašākai sabiedrībai kļuva pazīstams, solot aizstāvēt Zolitūdes traģēdijā bojā gājušo tuvinieku un cietušo intereses tiesā, lai viņi varētu saņemt kompensācijas no “Maxima” veikalu tīkla. Advokāts solīja aizstāvēt viņus bez maksas, apgalvojot, ka viņa honorāru varēsot maksāt tad, kad saņems kompensācijas. 2018. gada novembrī, jau pēc tam, kad pēc 13. Saeimas vēlēšanām Valsts prezidents Gobzemu nominēja kā premjera amata kandidātu, Latvijas Zvērinātu advokātu padome (LZAP) lēma par Alda Gobzema izslēgšanu no advokātūras. Lēmums bija saistīts ar LZAP disciplinārlietu komisijas lēmumu, un lēmums pieņemts saistībā ar Gobzema vērstajiem izteikumiem pret nogalināto maksātspējas administratoru Mārtiņu Bunku, un tas esot nopietns reputācijas jautājums. Gobzems šo lēmumu pārsūdzēja, bet pagājušajā gadā Administratīvā apgabaltiesa atzina par pamatotu Latvijas Zvērinātu advokātu padomes lēmumu par Alda Gobzema izslēgšanu no advokātu rindām.

Kā zināms, Gobzemam divu

nedēļu laikā neizdevās izveidot valdību, viņa rīcība bija chaotiska, ar skaļiem un pretrunīgiem paziņojumiem, viņu netbalstīja pat daudzi paša partijas biedri un Valsts prezidents atsauca Gobzema kandidatūru premjera amatam. Gobzems turpināja ālēties, šķēļot partiju un tās atbalstītājus, līdz 2019. gada februārī partija viņu izslēdza no savām rindām. Ar skandalīem beidzās arī Gobzema aizstāvja misija Zolitūdes lietā. Vairāku Zolitūdes traģēdijā cietušo prasības tiesa nolēma neizskatīt un lietu slēgt, jo Gobzems kā prasītāju pārstāvis atkārtoti nebija ieradies tiesas sēdē. Neapmierināti bija arī vēl citi Gobzema klienti Zolitūdes lietā, bet Gobzems apgalvoja, ka viss ir kārtībā.

Notikušais Gobzemam šajos gados nav traucējis apgalvot, ka viņš ir vienīgais politiķis, kurš spētu vadīt valdību un padarīt Latviju par laimīgu un plaukstošu zemi. Skaļi, populistiski un brīžam klaji melīgi apgalvojumi ir plūduši straumēm. Pagājušā gada novembrī Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija izteica Gobzemam rakstveida brīdinājumu par “aicinājumu nelietot” masku Covid-19 krizes laikā un par iespējamo uzturēšanos veikalā bez maskas. Toreiz komisijā vērsās viena no Saeimas deputātēm, norādot, ka politiķis aicina iedzīvotājus neievērot likumus un noteikumus, tādējādi radot draudus sabiedrī-

bas veselībai. Nupat, pirms dažām dienām, vairāku Saeimas frakciju deputāti ar iesniegumu ir vērsušies Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā saistībā ar deputāta Alda Gobzema izteikumiem sociālajos tīklos, aicinot piespraust dzeltenu sešstaru zvaigzni, ko Otrā pasaules kara laikā nacistiskās Vācijas režīms kā apzīšanās zīmi lika valkāt ebrejiem.

Lielāki un mazāki skandāli visu laiku ir pavadījuši Gobzemu, kopš viņš iesaistījās politikā, un tos rūpīgi radījis viņš pats, pārkāpjot jebkuņas ētikas, morāles un veselā saprāta robežas. Manuprāt, šis politiķis, par spīti tam, ka bieži izskatās vismaz smieklīgs, lai neteiktu skarbāk, ir bistams Latvijai, jo ir skaidri redzams, ka viņa galvenais uzdevums ir radīt jukas, nestabilitāti. Amerika vai Krievija, Rietumi vai Austrumi – manuprāt tas Gobzemu neinteresē, ja vien var gūt kādu labumu sev. Gan domāju, ka viņš un viņa partija neizturēs konkurences cīņā ar Šleseru vai citiem populistiem, bet apdraudējums mūsu valstij tas tomēr ir.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Apjukums

Vai atceraties – Dzintars?

Jā, slavenās Latvijas kosmētikas firmas atpazīstamais logo joprojām rotā tās ražojumus, taču uzņēmuma darbinieku darba tērpus rotā zīmols *H. A. Brieger*. Kas tas tāds?

“Ar Brīgera ziepēm vismelnākās rokas kļūst baltas!” – tā sām reklamās pirmskaņa Latvijas preses izdevumos. “Brīgera ziepes” taisīja uzņēmums, ko dibināja baltvācietis Heinrichs Ādolfs Brīgers, kuņa tēvs Jochans Gotlobs Rīgā iecēloja 19. – 20. gs mijā no Silēzijas. 1849. gadā Rīgas laikrakstos parādījās šādi sludinājumi: “Tā kā esmu šeit nodibinājis sveču un ziepju fabriku, iesaku cienījamajai publikai savus labos ražojumus, kuņus centīšos piedāvāt par labu cenu. Pārdošanu atradīsi manā mājā Pēterburgas priekšpilsētā, uz Stabu un Baznīcas ielas stūrī, netālu no lielās ielas.” (Vēlāk šī vieta pazīstama ar adresi Stabu iela 10.) Savukārt jaunā uzņēmēja brāļa Kārļa Gotloba Aleksandra Brīgera ādu veikalā Mazajā Jaunielā 3 pircējiem sāk piesolīt veļas ziepes un sveces rudens vakaru tumsas kļedēšanai.

Sākotnēji ziepju vārīšana Stabu ielā, kas skaitījās Rīgas priekšpilsēta, notika divās necilās vienkāršās koka ēcīnās, kuņās rosījās tikai seši darbinieki. Rīgā tad netrūka ziepju vārītāju un sveču lējēju, tāpēc Heinricham Ādolfam nācās domāt, kā izcelties. Viņa veikals uz Lieldienām piedāvāja ziepes Lieldienu olu formā, kokosa ziepes, franču odekolonu un smaržas, taču, pēc visa spriežot, tie vēl nebija vietējie ražojumi.

Tikai 1876. gadā, neizmirstot arī par vienkāršu produkciju vienkāršiem ļaudīm, uzņēmums ķērās pie turīgam patērētājam domātu aromātisko tualetes ziepju un parfimērijas izgatavošanas. Uz vietas pagatavoto ziepju masu uzlaboja ar ārzemēs iegādātām esencēm un ēteriskajām eļļām. Pārdošanā nāca arī zobu pulveri un mutes skalojamie ūdeņi, uz skuju ekstrakta pamata ražoti gaisa atsvaidzinātāji, kas “dzīvojamās un slimnieku istabās rada tīru, ozonsmaržas bagātu gaisu, kas veselības ziņā ne ar ko citu nav atsverams”.

1885. gadā uzņēmums sāka piedāvāt veļas pulvera priekšteci – balināšanas sodu. *Baltijas Vēstnesī* lasāma tā reklāma: “Rīgā daudz latvietes pelna savu pārtiku ar veļas mazgāšanu citiem, visas strādnieku un mazturīgo lauku ģimeļu saimnieces mazgā pašas savu veļu, un tām visām Brīgera balināšanas soda ir patiesi noderīga.”

Un vēl – “Labākais samts nav mīkstāks par jūsu daļām rokām, ja viņu kopšanai lietojat Brīgera veselīgo Medus želeju” un “Brīgera bārdas skūšanas krēms pārveš bārdas skūšanu par baudu.”

Heinrichs Ādolfs līdz ar citiem baltvāciešiem arī aktīvi iesaistījās politiskajā dzīvē, atkārtoti tika ievēlēts par Rīgas Do-

mes deputātu. Viņš aizgāja Mūžībā 1904. gada 18. maijā, nodzīvojis šai pasaulē 80 gadus.

Vēlāk, pirms Pirmā pasaules kara, uzņēmuma darbu vadīja Heinricha Ādolfa mazdēls Kurts Brīgers (dzimis Rīgā 1888. gadā), viņš arī vadīja uzņēmumu neatkarīgajā Latvijā līdz baltvāciešu repatriācijai 1939. gadā. No viņa laika “tautas atmiņā” palikušas, piemēram, lanolīna ziepes – Brīgera lepnums, izstrādātas šodien tik ekoloģiskā veidā – at-

kur darbība turpinās arī šodien, pēc tam, kad pārvarētas vairākkārtīgas slavenā *Dzintara* darbības izbeigšanas briesmas. Gaŗus gadus, cauri padomju okupācijas un jau neatkarību atguvušās Latvijas valsts laikiem uzņēmumu vadīja vīrs vārdā Ilja Gerčikovs. Jāteic, gana veiksmīgs un gana spītīgs uzņēmējs (dzimis 1938. gadā.) Būdams vīrs ar “tirgotāja geniem”, viņš prata saglabāt tos zīmolus, kas “tautai patīk” un ir gluži vai “kultūras

Atjaunoto uzņēmumu *H. A. Brieger* vada Anastasija Udalova

taukojot aitas vilnu. Arī Kurts Brīgers ierindojās pirmskaņa Latvijas cienījamāko uzņēmēju pulkā, darbojās Tirdzniecības un rūpniecības kamerā. Un līdz ar citiem ievērojamiem cilvēkiem mita Mežaparka namā, Visbijas ielā 3. Uzņēmuma liktenis līdzīgs citiem – 1940. gada vasarā to nacionalizēja.

T. s. vācu laikā, 1942. gada vasarā, Kurts ieradās Rīgā ar domu atgūt savu īpašumu, un viņam tas uz īsu brīdi arī izdevās, vēl vairāk – Brīgera kļuva “lielāko ziepju ražotāju Ostlandē” un savus ražojumus piegādāja fronteī.

Pēc kara Brīgera ziepju fabriku pārdēvēja par “Sarkano ausmu”, 1958. gadā pievienoja uzņēmumam, kas saucās “Parfimērijas un kosmētikas rūpnīca *Dzintars*”. Līdz pat 1970. gadam ražošanas telpas bija vēsturiskajā Stabu ielā 10 (Stabu un Baznīcas ielu stūrī), tad tās pārcēla uz Ziepniekkalnu (!) Pārdaugavā,

kanona” cienīgi – mūsu paudzes vecmāmiņas vēl ilgi mēdza teikt: “Nezinu neko labāku par *Niveja* kremu!”, un kur nu vēl smaržas “Rīgas ceriņi”...

Laiki mainījušies. Nu *Dzintaru* jeb šolaiku atjaunoto uzņēmumu *H. A. Brieger* vada jauna dāma vārdā Anastasija Udalova. Latvijas krieviete, kuņa saka: “Domāju, ka par patriotu cilvēks kļūst tad, kad dodas ilgstošā “trimdā”. Es to izjutu pēc tam, kad trīs gadus nodzīvoju Gruzijā. Kad atbraucot šķērsoju Vanšu tiltu, es līdz pašiem sirds dziļumiem sajutu: Latvija ir manas mājas! Es par savu patriotismu uzskatu iespēju pastāstīt pasaulei, ka Latvija var ražot, ka mums ir ražošanas pieredze un – arī nākotne. Tāpēc gribu zīmola *Dzintars* vārdu nest pasaulē ciešā saistībā ar Latvijas vārdu.” Uzziņai – kosmētikas ražotāja *H. A. Brieger* lielākais akcionārs (ar 67%) ir Igaunijas uzņē-

mums *Skinest Group*, 33 % īpašniece ir Anastasija Udalova.

Ko tad šobrīd ražo *Dzintars* – *H. A. Brieger*? Kā teikts reklāmās, – 15 jaunus, ekoloģiski un cenu ziņā draudzīgus kosmētikas produktus, kas nes sešu Latvījai mīļu un tuvu jūras piekrastes vietu vārdus, kur visbiežāk atrodami jūras izskaloti dzintari – Kolka, Dubulti, Nica,

Dzintari, Tūja, Ziemepe. Piedāvājumā – roku krēms, dušas želeja, lūpu balzams, ķermeņa krēms, universāls krēms un, protams, ziepes – mūsdienīgā iepakojumā, ar “dozatoru”, dabai draudzīgas un atturīgi smaržīgas.

Publikāciju sagatavoja
Ligita Kovtuna

“Dievs mūs ir radījis, lai mēs dzīvotu”

Rabīns Menahems Barkahans, Rīgas un Latvijas Ebreju reliģiskās draudzes un biedrības “Šamir”, kā arī Eiropas Rabīnu padomes biedrs, intervijā Mārai Libekai

Izraēla pasaules valstu vidū ir lidere vakcinācijas ziņā, jau sapatēti 65% iedzīvotāju. Taču saslīmstība ar kovidu atkal pieaug, tiek ieviesti ierobežojumi... Ar ko saistīts šis kritiens atpakaļ?

Varu pastāstīt tikai to, ko redzu Izraēlas televīzijas kanālos un izlasu laikrakstos. Vakcinēti ir vairāk nekā piecarpus miljoni no vairāk nekā deviņiem miljoniem iedzīvotāju. Viņu vidū – ap 35 procentiem pusaudžu no 12 līdz 16 gadu vecumam.

Jaunā lipīgā kovida mutācija no Indijas jeb delta variants ir sasniedzis arī Izraēlu, un ar to ir inficējušies daudz jaunu cilvēku, arī tie, kuŗi ir vakcinēti, bet viņi izslimo daudz vieglāk nekā tie, kuŗi nav potējušies. Daudzi ir saņēmuši vakcīnu, tāpēc slimnīcās ir maz smagi slimu pacientu. Izraēlā bija atcelts ierobežojums valkāt sejas maskas. Bet šobrīd četrās pilsētās ir krietni pieaudzis ar kovidu saslimušo skaits, tāpēc tajās ir atkal ieviesta prasība telpās nēsāt sejas maskas.

Izraēlā ir aizliegts izbraukt uz tām valstīm, kur ir augsta saslimstība ar Covid-19 – turp var doties tikai ar speciālas komisijas atļauju. Ja cilvēks ceļo bez atļaujas, tad draud soda nauda 5000 šekeli, kas ir apmēram 1300 eiro. Visiem Izraēlas iedzīvotājiem, kuŗi dodas ārpus valsts, ir jāparakstās, ka viņi neapmeklēs tās valstis, kur ir augsta saslimstība ar Covid-19. Savukārt tiem, kuŗi ierodas no šīm valstīm, divas nedēļas ir jāatrodas pašizolācijā īpaši ierādītās vietās.

Es ļoti ceru, ka valdība izdarīs visu, lai samazinātu saslimstību. Tas nozīmē, ka visiem tiem pilsoņiem, kuŗi vēl nav sapatējušies, tas ir jāizdara. Tiem, kuŗi ir vakcinējušies un saslimuši, slimības gaita ir daudz vieglāka. Kopš Izraēlā ir pieejama vakcinācija, šeit cilvēki vairs nemirst no kovidā.

Arī es tāpat kā daudzi Izraēlas iedzīvotāji esmu vakcinējies ar Pfizer vakcīnu. Sākumā man paziņoja, ka pēc vakcīnas imunitāte būs līdz pusgadam, bet nesen saņēmu ziņu, ka vakcīnas iedarbīguma termiņš saglabājas vēl pusgadu.

Izraēlā nav izmantoti 1,6 miljoni Pfizer vakcīnu, un tagad valdība meklē, kuŗas valstis gribētu tās paņemt vai nu par naudu, vai bez maksas. Vakcīnas pāri palika tāpēc, ka daudzi arābi un beduīni, kā arī citi neizmantoja iespēju potēties, un mēs redzam, ka tieši viņu un īpaši skolēnu vidū pēdējā laikā ir augsta saslimstība.

To vidū, kas nevēlas saņemt poti pret kovidu, esot ne mazums arī ortodoksālo ebreju.

Tiesa, daļa no viņiem patiešām nevēlas vakcinēties, bet tā nav lielākā daļa. Es uzskatu, ka tas ir izglītības jautājums. Arī es esmu ortodoksālais ebrejs, taču man šķiet, ka es saprotu, kas notiek pasaulē, kas notiek zinātnē

un kāpēc ir nepieciešams vakcinēties.

Ortodoksālajiem ebrejiem parasti ir ļoti lielas ģimenes – vidēji ar 7 – 10 bērniem. Nereti šīs ģimenes ir samērā nabadzīgas. Ja viens no ģimenes locekļiem saslimst, tā parasti no viņa inficējas pārējie, jo viņi dzīvo mazās telpās.

Kā Izraēlā pārliecina cilvēkus potēties? Vai ir tādas darba vietas, kur liek potēties un neļauj strādāt, kamēr tas nav izdarīts?

Cik liels sods draud par masu nenēsāšanu?

Biju lūgties sinagogā, un tur bija izlikts brīdinājums, ka ikviens, kuŗam nebūs maskas, tiks sodīts ar naudas sodu līdz 5000 šekelēm (1300 eiro). Taču, neraugoties uz brīdinājumu, diezgan daudzi tomēr ignorēja sejas maskas. Es negrāso ar šiem cilvēkiem diskutēt, jo tam nav jēgas.

Ko jūs domājat, ieraudzījis attēlu ar Latvijas Saeimas deputātu Aldi Gobzemu, kuŗš

rastu apskaidribu un nesalīdzinātu nevakcinētos cilvēkus ar nošautajiem un gāzu kamerās iznīcinātajiem ebrejiem. Šo mūzeju mēs dibinājām tāpēc, lai mūsu bērni un mazbērni saprastu, kas notika, un lai šī traģēdija nekad neatkārtotos. Īpaši tas attiecas uz četrdesmitgadīgo paaudzi, jaunajiem politiķiem, kuŗi vada un vadīs Latviju. Ja viņi jauks pamatlietas, nesapratis tās, tā būs traģēdija.

Pirms kāda laika jūs bijāt sašutis par Rīgas domes rīcību,

Menahems Barkahans: “Dievs mūs ir radījis, lai mēs dzīvotu, nevis diskutētu par dzīvi. Ir ļoti svarīgi domāt, ko mēs darām, lai dzīvotu. Ja negribi vakcinēties, lūdzu, paliec savā mājā, jo es negribu būt kopā ar tevi.”

Izraēlā no kovidā ir miruši vairāk nekā seši tūkstoši cilvēku. Mēs zinām, ka piecarpus miljoni ir saņēmuši vakcīnu, un mēs redzam rezultātu – vakcīna dod iespēju cilvēkiem dzīvot, un tas ir ļoti svarīgi. Tas arī ir galvenais, kas pārliecina.

Izraēlā nav daudz tādu cilvēku, kas nostājušies pret vakcināciju. Vieni uzskata, ka vīruss viņus nenokā, bet citi baidās, ka vakcīna ietekmēsot viņu reproduktīvo veselību. Kaut gan vakcinācija ir brīvprātīga, tomēr daudzās darba vietās ir pateikts, ja neesi vakcinējies, tad uz darbu vari nenākt. Neapmierinātie sniedz prasības tiesā.

Dievs mūs ir radījis, lai mēs dzīvotu, nevis diskutētu par dzīvi. Ir ļoti svarīgi domāt, ko mēs darām, lai dzīvotu. Ja negribi vakcinēties, lūdzu, paliec savā mājā, jo es negribu būt kopā ar tevi.

pielicis sev dzelteno Dāvida zvaigzni pie krūtīm? Sociālajos tīklos viņš raksta, ka tādējādi salīdzinot holokausta traģēdijas upurus, kuŗiem nebija nekādu tiesību, ar mūsdienu cilvēkiem, kuŗi tiekot dalīti pēc tā, vai viņiem ir vai nav Covid-19 sertifikāts.

Holokausta simbols ir unikāls – tas liecina par iznīcinātu tautu tikai tāpēc, ka to veidoja cilvēki, kuŗi piedzimuši kā ebreji. Gobzema un viņa sekotāju lielākā problēma ir tā, ka viņiem trūkst izglītības, tāpēc uzaicinu viņus atnākt uz Geto mūzeju, lai viņi varētu saņemt vispusīgu informāciju par to, ko nozīmē holokausta pret cilvēci, ne tikai pret ebrejiem.

Gobzems ir sajaucis kopā holokausta traģēdiju ar pandēmijas šausmām. Tāpēc vēl jo vairāk aicinu viņu apmeklēt Geto mūzeju, lai viņš pēc iespējas ātrāk

jo, pagarinot līgumu vēl uz desmit gadiem, lielā nekustamā īpašuma nodokļa dēļ bija apdraudēta mūzeja pastāvēšana. Vai šajā ziņā ir kas mainījies?

Jā, tā bija kļūda, kuŗu tomēr Rīgas dome novērsa. Es ceru, ka mēs saņemsim maksimālu palīdzību no Rīgas pašvaldības, lai varētu sākt mūzeja rekonstrukciju. Tas ir liela apjoma, dārgs, bet sabiedrībai ļoti nepieciešams projekts, kuŗu atbalsta arī Eiropas Starptautiskais holokausta centrs.

Kā Rīgas Geto mūzejs pārdzīvoja dikstāvi?

Aprīlī Spānijas vēstniecība Latvijā kopā ar biedrību Šamir, Rīgas Geto un Latvijas Holokausta mūzeju atklāja ceļojošo izstādi “Augstāk par dienesta pienākumiem”. Kopš jūnija tā ir pieejama mūzeja apmeklētājiem. Šī izstāde ir veltīta tiem Spānijas diplomātiem un ārlietu

dienesta darbiniekiem, kuŗi Otrā pasaules kara laikā bez savas valdības mudinājuma un bieži vien pakļaujot sevi riskam, izmantoja savu diplomātisko statusu, lai glābtu vietējos ebrejus no drošas nāves.

Nemot vērā pandēmijas ierobežojumus, pavasarī mūzejs bija sagatavojis virtuālo ekskursiju vietni rgmvirtualtours.lv, kur ir pieejamas gan pašreizējās, gan bijušās izstādes.

Par godu Latvijas simtgadei biedrība Šamir sagatavoja ceļojošo izstādi “Kultūras tilti”. Tā ir veltīta Latvijas ebreju vēsturei no 17. gadsimta, kad Latvijas teritorijā izveidojās ebreju kopiena, līdz pat mūsdienām. Šī izstāde 2019. gadā tika prezentēta Ņujorkā un pēc tam bija apskatāma astoņās pilsētās Latvijā un ASV. Šogad 24. augustā tā tiks atklāta Vācijā, Brēmenē.

Publicēšanai tiek gatavots pirmais sējums grāmatai, kuŗā būs apkopota Latvijas ebreju vēsture. Tajā pirmoreiz latviešu valodā būs pieejami no idiša un vācu valodas tulkoti raksti par Latvijas ebreju vēsturi, sākot ar 1853. gadu.

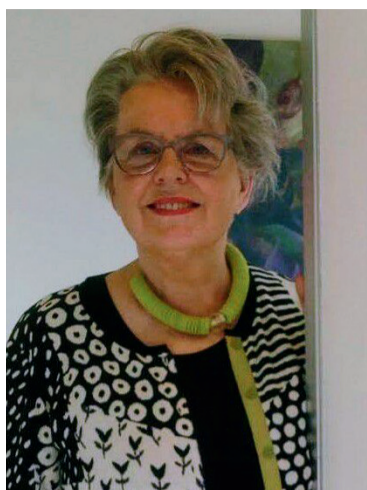
Apritējušas gandrīz divas nedēļas, kopš Izraēlā ir jauna valdība. Pēc paziņojuma par koalīcijas līguma parakstīšanu bez ilggadējā premjerministra Benjamina Netanjahu pilsētas ielās izgāja gan politiskie pretinieki, kas svinēja viņa politisko sakāvi pēc 12 gadu valdīšanas, gan arī atbalstītāji, kas bija neapmierināti par šādu rezultātu. Kuŗu pusē esat jūs?

Neesmu kreisi orientēts cilvēks, tāpat kā neesmu populists. Izraēlā dzīvoju vairāk nekā 50 gadus un sekoju līdzī politiskajam norisēm valstī. Tas bija nepārprotami personisks konflikts starp Netanjahu un pašreizējās koalīcijas partijām, no kuŗam premjerministra amatu divus gadus ieņēms galēji labējās partijas Yemina līderis Nafali Benets. Koalīcijā ir radikāli labējie un arī ekstrēmiski kreisie. No mana skatpunkta viņus vieno naidis pret Benjaminu Netanjahu. Kaut gan pret viņu ir uzskāts tiesas process par korupciju, es personiski uzskatu un domāju, ka manam viedoklim piekritīs daudzi cilvēki Izraēlā, šis tiesas process ir politiski safabricēts, un Netanjahu tajā uzvarēs. Tas ir karš starp labējiem un kreisiem, kuŗi neļāva Netanjahu pabeigt pieklājīgā veidā savu karjēru. Atbalstu viņu tādēļ, ka Netanjahu pastāvēja par mieru ar arābu valstīm – miers pret mieru. Netanjahu kancelejas vadītājs pat bija arābs, vēl arī citus amatus valdībā ieņēma arābi. Starp citu, viņiem ir tādas pašas priekšrocības kā ebrejiem, vienīgi, ja viņi vēlas, tad var atteikties no dienesta armijā. Manu jaunāko bērnu operēja arābu ārsts, viens no labākajiem Izraēlā. Esmu par mieru starp Izraēlu un Palestīnu.

Latviešu likteņi tālajā Argentīnā

Atmiņu fragmenti no dzīves gadiem Dienvidamerikā

ASTRĪDE ALISE SKÖLDEBRING,
dzim. KĻAVIŅŠ

Sākšu stāstu, pieminot manus vecākus – Alisi un Kārlī. Mūsu bēgļu liktenis pēc DP nometnes Pinebergā, kur mans tēvs bija profesors Baltijas Universitātē, mūs aizveda ar kuģi SS *General Bundy* no Ženēvas uz Dienvidameriku, uz pavasarīgo Argentīnas galvaspilsētu Buenosairesu 1948. gadā. Drīz bija karsta vasara klāt. Spāņu valodu es, mazs bērns, iemācījos uzreiz un visdabiskākajā veidā, – spēlējoties ar citiem bērniem uz ielas.

Manam tēvam Kārlim Buenosairesā bija radi, “veclatvieši” Jānis un Reinis Kļaviņi, kuŗi ieradās tur kā matroži uz zviedru kuģa 1928. gadā. Izkāpa un palika uz dzīvi. Vēl šodien man tur ir spāniski runājoši radi, tēva brālēna pēcnācēji.

Divus gadus agrāk, 1946. gada 6. decembrī, Argentīnas Perona (*Juan Perón*) valdība bija apturējusi Baltijas valstu diplomātisko darbību. Latvijas sūtņis Dr. Pēteris Oliņš, akreditēts Latvijas laikā arī pie Brazīlijas valdības, pārcēlās uz Riodežaneiro, kur līdz 1961. gada 11. martam skaitījās Latvijas pārstāvis. Maz zināms fakts ir, ka Brazīlija līdz tam datumam vēl atzina neatkarīgu Latviju. Pēc Dr. Oliņa nāves 1962. gadā kā latviešu pārstāvis vēl vairākus gadus darbojās Zviedrijas konsuls Gustafs Stals.

Bet tagad pārceļamies uz brīdi gandrīz simt gadus agrāk, uz 1873. gadu. Atrodam zinātnieku uzvārdā Bergs (dzimis 1843. gadā Tukumā). Trīsdesmit gadus vecais dabaszinātnieks Kārlis Bergs trauslās veselības dēļ vairs nepiecieš Latvijas ziemas klimatu un nodomā pārcelties uz siltumu tālajā Argentīnā, kur kļūst par mācībspēku vairākās universitātēs, publicē 170 zinātniskus rakstus, pēta stādus un dzīvniekus visā valstī. Kārlis Bergs kļūst par Buenosairesas Valsts mūzeja direktoru, veicina Argentīnas zinātnieku apvienības darbību, saņem vairākus goda titulus, medaļas un diplomus. Viņa bērns 1902. gadā savā runā Argentīnas iekšlietu ministrs augsti cildina aizgājēju. Buenosairesas pilsētā līdz šai dienai ir atrodama iela, kas nes vārdu *Dr. Carlos Berg*.

Vārds Karloss Bergs “uzpeld” atkal 1930. gada 6. jūnijā. Visticamāk tas ir zinātnieka pēcnācējs. Lasu, ka šis Karloss Bergs, Latvijas goda konsuls, dara visu iespējamo, lai kārtotu nesaskaņas starp divām atsevišķām

Kļaviņu ģimene pastaigājas pa pasaules plašāko bulvāri - *Avenida de Julio* Buenosairesā, 1953. gads

latviešu biedrībām Buenosairesā. Būdam goda konsuls, Bergs sasauca latviešu kolonijas sapulci, kuŗā piedalījās 58 personas, bet diemžēl nesaskaņas neizdevās atrisināt. Bergs griezās pie Latvijas Ārlietu ministrijas un paziņoja, ka “solīdākie latvieši” starp pārējiem tagad vienosies jaunā organizācijā ar nosaukumu *Buenos Aires Latvju klubs*.

Tā paša gada 18. novembrī – Latvijas neatkarības pasludināšanas dienu – divas latviešu organizācijas svinēja atsevišķi. Katra savās telpās.

Zviedrijā dzīvojot, mēdzu lasīt grāmatas par savām agrākajām mītnes zemēm, un, lūk, kādu

faktu uzeju grāmatā “Latvieši Argentīnā, Čīlē un Urugvajā”: “18. janvārī, 1950. gadā Buenosairesas ostā, kapteiņa Arvida Bērtiņa vadīts, no Zviedrijas iebrauc mazais fjordu kuģītis “*Elfsdalen*” ar vairākām latviešu un igauņu ģimenēm.” Latviešu bēgļu bērns Arija Stanga, tanī gadā piecus gadus veca, atstāta no Buenosairesas savus bērņa iespaidus: “Bailes, šausmas, vētras, nedrošība. Un pārtika izbeidzās.” Baigais ceļojums tika aprakstīts visās avīzēs kā sensācija.

Vēlos brīdi apstāties pie cilvēka, kuŗu es labi atceros un kuŗa vārds ir pazīstams ikvienam, kuŗš abonējās avīzes *Laiks*

(ASV), *Latvija Kanadā* un *Latvija* (Vācijā). Proti, Dienvidamerikas korespondents Kārlis Zvirgzdiņš (1904-1967).

Redaktors Zvirgzdiņš ar ģimeni ieeļoja Argentīnā 1949. gadā. Viņš jau bija priekšā, kad kuģītis “*Elfsdalen*” ienāca Buenosairesas ostā karstā janvāra dienā, un, protams, ceļojumu aprakstīja un nodeva latviešu avīzēm. Zvirgzdiņš nekavējoties sāka meklēt un intervēt nozi-

mīgus latviešus starp ieeļotājiem. Arī slaveno sporta personību, desmitkārtējo Latvijas meistari daiļslidošanā Alisi Dzeguzi (1914-1999), manu māti.

“Ledus karaliene Alise Dzeguze” – ar šādu nosaukumu Rīgas sporta žurnālists Andris Zeļenkovs ievietoja rakstu par manu mammu žurnāla *Sports* 2018. gada decembra numurā.

1933. gadā 16 gadus vecā Alise pirmo reizi kļūst Latvijas meis-

Alise Dzeguze, 1941. gads

Foto no, iespējams, 1953. gada, tā laika latviešu draudzes telpās. Acīmredzot nozīmīgs gadījums. Kreisajā pusē redzams mans tēvs Kārlis Kļaviņš, reprezentējot LSA (Latviešu Savienība Argentīnā), un es viņam blakus. Vidū otrajā rindā redzams Kārlis Zvirgzdiņš, vienmēr gatavs latviešiem aprakstīt notikumus brīvā pasaulē

tare daiļslidošanā un šo titulu notur līdz pat 1942. gadam, kamēr vien rīko meistarsacīkstes. Iespēja atsākt slidotājas gaitas Argentīnā tomēr neradās. Alise Dzeguze-Kļaviņš aizgāja Aizsaulē 1999. gadā Toronto, Kanadā.

Rakstu ar virsrakstu “Visu mūžu nevar slidot” Kārlis Zvirgzdiņš nosūta 1950. gada oktobrī avīzei *Laiks* – par nu jau desmitkārtējo Latvijas daiļslidotāju Alisi Dzeguzi-Kļaviņi. Viņš iesāk rakstu ar skaisto atmiņu:

Mežaparks. Zilganpelēks spīguļo ledus. Apkārt piesnigušas priedes. Spēlē mūzika. Tik priecīgi šai svētdienas rītā! Neizskaidrojamā priekā es slīdu pa gludo ledus spoguļi. Laukuma malā stāvēja viens vienīgs skatītājs tumšā mantelī un ar pelēku platmali galvā. Pieslidoju tuvāk: dzejnieks Kārlis Skalbe! Un, dvēselē gaviļēdama, griežu lokus un taisu skaistas figūras viņam par prieku.

(Turpinājums sekos)

MĀRIS
BRANCIS

Pandēmijas dēļ jau otro gadu Jelgavas smilšu skulptūru festivāls spiests meklēt jaunus variantus. Citkārt uz starptautisko smilšu skulptūru festivālu sabrauca 15 mākslinieki no visas pasaules. Viņi radīja 15 oriģinālas smilšu skulptūras, savukārt festivāla rīkotāji pasūtīja vēl īpašu *demo* skulptūru un foto tēlu, pie kuŗa skatītāji labprāt pozē un fotografējas, it kā būtu slavenas modes vai *VIP* personas, apliecinot, ka viņš/ viņa ir tikpat ievērojami un viņu uzņēmumi noteikti jāpublicē pasaulē *glamūro* žurnālu lappusēs.

Neraugoties uz nepatīkamo drāmatisko situāciju pasaulē, jelgavnieki, paldies Dievam, nav atteikušies no festivāla idejas, bet to nedaudz sašaurinājuši un pāvērsuši citā virzienā. Tā kā nevar aicināt viesus no tālākām zemēm, tad rīkotāji balstās tikai uz latviešu māksliniekiem, pēc iespējas piesaistot arī kaimiņu leisu mākslniekus. Ja pagājušo gadu tika veidotas desmit epizodes no Jelgavas vēstures, tad šogad skats vērsies pasaulē, kur Latvijā dzimušie iedzīvotāji paveikuši ko īpašu, ierakstījuši sevi globālā civilizācijas panorāmā – tēma “Latvieši pasaulē – no idejas līdz leģendai”. Domāju, ka viens otrs vārds būs patīkams pārsteigums – cilvēki lielāko tiešu zina tikai tos, kuŗi šobrīd ir slaveni, taču arī senos laikos šejieniēši devās pasaulē un savi pierādīja, apliecināja, izteica.

Viens no senākiem Latvijas iedzīvotājiem, kuŗš ierakstījis savu vārdu ASV kultūras, precīzāk, apģērba kultūras nozarē, ir Džeikobs Deiviss (*Jacob Davis*) jeb 1831.gadā Rīgā dzimušais šuvējs ebrejs Jakobs Jufess (*Jacob Youphes*). 1854. gadā viņš emigrēja uz ASV, nomainot arī uzvārdu, un no brezenta šuva teltis un ratu pārsegus. Brezentu un izturīgo denima audumu viņš *tāpat* izmantoja bikšu šūšanai. Kabatu un viļu pasargāšanai no plišanas drēbnieks izmantoja kniedes, kas kļuva par džinsu bikšu neatņemamu sastāvdaļu. Rīdzinieks vērsās pie Levi Štrausa un 1873. gadā patentēja oriģinālos džinsus, kas vēl joprojām nopērkami “*Levi Strauss & Co*” veikalos.

Artura Konana Doila (*Sir Arthur Conan Doyle*) varonis Šerloks Holms nav iedomājams bez pīpes. Bet vai daudzi zina, ka 1890.gadā Lielbritānijā īpašas konstrukcijas pīpes patentēja Zaļeniekos dzimušais un Jelgavā virpotāja amatu apguvušais Kārlis Pētersons? Izdevniecība “*Lai-ka Grāmata*” 2019. gadā izdeva Sandras Bondarevskas grāmatu “*Pētersoni Īrijā*”, kuŗā galvenais varonis ir pīpju meistars. Viņa vārds joprojām skan firmas “*Kapp & Peterson*” nosaukumā.

Viens no vadošajiem aviācijas pionieriem ir latvietis Jānis Akermanis (*John D. Akerman*), kuŗš projektējis vairākus vēsturiskos lidaparātus un ieguvis likumīgus starptautiskus apstiprinājumus daudziem ar aeronavigāciju saistītiem izgudrojumiem.

Sporta automobiļa *Porsche* dizaina autors ir Rīgā 1930. gadā dzimušais Anatols Kārlis Lapīnš, kuŗš turpat 20 gadus – 1969.-1988. gadā – vadīja *Porsche* automašīnas dizaina studiju.

Nedrīkstam aizmirst arī slave- no dundadznieku Arvidu Blūmentālu, Austrālijas pētnieku un krokodilu mednieku, kuŗš pasaulē pazīstams kā Krokodilu Harijs un kuŗš kļuva par varoni populārajā filmā “*Krokodils Dandijs*”.

Latvijas un Daugavpils vārdu pasaulē aiznesis gleznotājs Marks Rotko, kuŗa mākslas centrs pāvēris vērtus pasaulē.

Taču šobrīd laikam vispazīstamākais latvietis pasaulē ir basketbolists Kristaps Porziņģis.

Te esmu nosaucis tikai dažus cilvēkus, kuŗi saistāmi ar kaut ko īpašu pasaules kultūrā, sportā un inženierzinātnēs, tostarp dizainā, un kuŗi Jelgavā ir ieguvuši smilšu skulptūru veidolu. Smilšu festivāla rīkotāji, konsultējoties ar tā māksliniecisكو vadītāju Kārli Īli, ir izvirzījuši ārkārtīgi specifisku un sarežģītu uzdevumu. Šogad smilšu skulptūru tēma saistās ar ļoti konkrētiem cilvēkiem, kuŗus vairāk vai mazāk pazīst pasaulē. Citkārt tēma bija vispārīgāka, aiz kuŗas var paslēpties ar asprātīgu sižetu, detaļām, kompozīciju, darbības izvērsumu. Šoreiz centrā ir cilvēks, kuŗa portretiskā līdzība ir ārkārtīgi nepieciešama, tai jāpalīdz arī idejai, fantāzijai, izteiksmīgai detaļai, kas mūsdienā skatītājam atklāj izraudzītās slavenības ieguldījuma būtību.

Lietuviešu mākslniekam Martinam Gaubam paveicās ar to, ka džinsu šuvēja Džeikoba Deivisa portreti nav izplatīti, tādēļ tēlnieks izlidzējās, asprātīgi stāstot par džinsu biksēm. Barokālās figūras gan valkātājas formas, gan bikšu paraugi blakām atjautīgi vēsta par šo notikumu. Zīle Ozoliņa-Šneidera strādājusi pie vairākiem tēliem. Ļoti kompakts un izteiksmīgs ir pīpju meistaram Pētersonam veltītais darbs. Uzslavējams ir skulptores

Jonis mums rāda fiziski rīdzinieku Juri Upatnieku, kuŗš kopā ar savu kolēģi Emetu Leitu (*Emmett Leith*) izstrādāja pasaulē pirmo hologrammu.

Viens no labākajiem darbiem šajā festivālā ir Kārļa un Maijas Īles radītais Marka Rotko portretiskais interpretējums, iekļaujot kopējā kompozīcijā Ņujorkas siluetu, pilsētu, kas kļuva par gleznotāja triumfa vietu. Autori nav baidījušies darba uzbūvē iesaistīt arī slavenākā mākslinieku gleznas, kuru jūtīgo krāsu partitūru aizstāj smilšu laukumu iridnājumi. Visus sporta cienītājus noteikti pievilks Kristapa Pozriņa tēls. Tas ir lielākais šajā

skulptūru parkā – 8 metrus augsts. Tik lielu smilšu skulptūru Jelgavā neviens vēl nebija uzbūvējis. Arī to izveidojuši abi Īles. No pagājušā gada saglabāties viņu darinātais Jelgavas lielais ģerbonis, kas bija tikai jārestaurē.

Jau 15 gadu Jelgava pulcina smilšu skulptūru tēlniekus. Pandēmija neļāva jubilejai izskanēt plašāk pasaules mērogā, taču arī šis gads bijis nozīmīgs smilšu skulptūru veidošanas vēsturē Jelgavā. Portretiskās līdzības atveidojums šajā īslaicīgajā materiālā ir jauns sasniegums. Tas pierāda, ka visas šī materiāla potences vēl nav atklātas.

LIGITA KOVTUNA

Kā lācītis Jānis nonāca Okupācijas mūzejā?

Šā gada 15. jūnijā, dienā, kad latvieši visā pasaulē pieminēja deportāciju 80. gadadienu, Latvijas Okupācijas mūzejā ieradās Eiroparlamenta deputāte, bij. Latvijas vēstniece, daudzās pasaules tautu valodās izdotās grāmatas "Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos" autore, arī Likteņdarza jeb Kokneses fonda valdes priekšsēde Sandra Kalniete, lai mūzeja fondus papildinātu ar – lācīti Jāni, savu bērnības mīļāko rotaļlietu, kas "izdzīvojusi" gluži vai tās pašas likteņgaitas, ko mūsu izsūtītie tautieši.

Sandra Kalniete "Lācītis Jānis pie manis ieradās no Latvijas. To no 6000 kilometru tālienes atsūtīja mūsu radi, lai mazajai Sandriņai būtu ar ko spēlēties. Man bija arī divas lupatu lelles, tomēr Jānis bija mana mīļākā rotaļlieta. Arī izturīgākā, jo tas kopā ar mūsu ģimeni atgriezās Latvijā 1957. gada 31. maijā, vēlreiz nobraucot 6000 kilometru no Tomskas apgabala Kolpaševs rajona Toguras ciema līdz Latvijai.

Kad es pāraugu rotaļlietu vecumu, tad mana mamma lācīti noglabāja. Tas dienasgaismu ieraudzīja, manam dēlam Jānim

sasniedzot spēlēšanās vecumu, un, kad dēls paaugās, es to saudzīgi iepakoju un noguldīju ērtā kastē. Atgriežoties no vēstnieces darba Parīzē, savu lācīti izņemu un nosēdināju atpūtas krēslā, jo gribēju to redzēt diendienā – kā atgādinājumu par bērnību. Mazdēlam Armandam vairs nebija lemts ar lācīti spēlēties, jo tas bija kļuvis pārāk trausls.

Savā garajā mūžā lācītis Jānis ir daudz cietis, gan no manis, gan no mana dēla. Tam ir pazudusi viena dzintara krāsas acs un vairākkārt tas gandrīz pazaudēju galvu, ko mans tēvs tad ar lieliem dūrieniem piešuva atpakaļ.

Ar mazdēla Armanda Kalnieša piekrišanu to dāvinu Okupācijas mūzejam, jo mēs abi apzināmies, ka mūzejā par to rūpēsies daudz labāk nekā mēs abi to prastu.

Lācītis tiešām nonāca drošās un rūpīgās rokās – pie Okupācijas mūzeja krājuma glabātājas **Taigas Koknevičas**, kurai jautāju par šo notikumu un viņas pašas izjūtām.

Taiga "Ikviens dāvinājums Okupācijas mūzejam ir saistīts ar cilvēku likteņiem, tāpēc izjūtas, kādu dāvāto priekšmetu saņemot, ir īpašas. Tie ir saistīti ar

konkrētu cilvēku dzīvi, ar viņu ikdienu, tie ir ļoti personiski, tāpēc paši dārgākie. Vēl jo patīkamāk bija tas, ka Sandra Kalniete bija izlasījusi žurnālā

IR manu interviju un tieši atsaukusies uz žurnālistes jautājumu, vai mūzeja krājumos ir rotaļlietas. Jā, pāris tiešām ir, un es augstu novērtēju Kalnietes kundzes izvēli – droši vien ne vieglu! – nodot mums glabāšanā šo savu bērnības rotaļlietu lācīti Jāni, kuram ir ļoti bagātīga "biografija".

Mūzejam dāvinātie priekšmeti pie jums iegūst jaunu, citkārt gluži neparastu turpmāko gaitu – kā, piemēram, Mērijas Stakles lakats, kas nu savu "dzīvi turpina", iekalts piemiņas vietā "Vēstures takti-la" pie Nākotnes nama. Pirms tam Okupācijas mūzeja sētu rotāja izvesto sieviešu tamborējumu motīvi, atdzīvojušies plakātos. Vai mūzeja krājumos tādu ir daudz un vai aicināt dāvināt vēl?

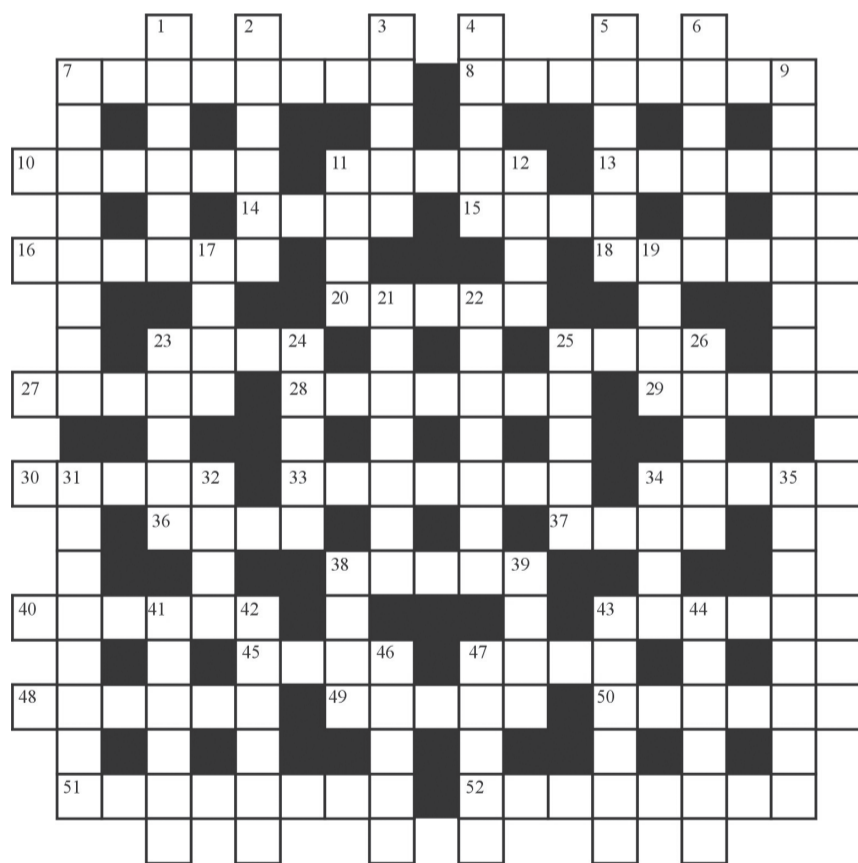
Jā, ir vairāk nekā 70 tūkstoši vienību, tostarp arī rakstītas atmiņas un videotmiņas, dokumenti, fotogrāfijas, lietas. Pirms Jāņiem sakārtoju dokumentus kādam ļoti interesantam dāvinājumam – Benita Harjo nodeva

Sibīrijas lācīti Jāni saņem Okupācijas mūzeja fondu glabātāja Taiga Kokneviča un direktore Solvita Vība

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Limēniski. 7. Tēls A. Pumpura eposā "Lāčplēsis". 8. Sakausējums, kuŗa sastāvā ietilpst dzīvudrabs. 10. Lakstošanās. 11. Tēls A. Dimā romānā "Trīs muskatieŗi". 13. Karpu dzimtas zivs. 14. Upe Kurzemes ziemeļos. 15. Gulēt bezdarbībā (sarunval.). 16. Pēkšņas, negaidītas. 18. Ūdens gars Vēdu mītoloģijā. 20. Itāliešu dziedātājs (1889-1965). 23. Reflektoriska muskulatūras saraušanās. 25. Skuju koki. 27. Alkoholiski dzērieni. 28. Arkla sastāvdaļa. 29. Kājceļiņi. 30. Zivs skeleta kauls. 33. Decimālloga-ritma daļa. 34. Dekoratīvs krust-

ziedu dzimtas augs. 36. Stāvoklis dažās sporta spēlēs. 37. Upe Francijas ziemeļos. 38. Kuŗu piestātnes. 40. Sievietes vārds (janv.). 43. Uz kokiem augoŗas sēnes. 45. Pilsēta Bulgārijas ziemeļos. 47. Zemes dieviete sengrieķu mītoloģijā. 48. Nelieli kaujas kuŗi. 49. Sist ar kāju. 50. Jāņogu dzimtas krūmi. 51. Viela, kas veicina eļļas krāsas žūšanu. 52. Pamatīga, kārtīga.

Stateniski. 1. Ass, nelaiņns. 2. Tēls J. Grīziņa stāstā "Vārnu ielas republika". 3. Pilskalns netālu no Jēkabpils. 4. Parupja satura komēdija. 5. Nederīga. 6. Rīgas

Kinostudijas mākslas filma. 7. Upe ASV un Meksikā. 9. Valsts Eiropā. 11. Gan viena, gan otra no divām iespējamām. 12. Latviešu gleznotājs (1896-1944). 17. Aitas (novec.vārds). 19. Norāda uz to, ka aktīvi darbojas pretim. 21. Plēvspārņu kārtas kukaiņi. 22. Konditorejas izstrādājums. 23. Folkloras sacerējums. 24. Nevesels. 25. Patiesas, neviltoŗas. 26. Brazīlijā radusies strauja pāŗu deŗa. 31. Cinga. 32. Strādāt ar stellēm. 34. Indiāņu ciltis Peru (11.-13.gs). 35. Kuŗniecības uzņēmums. 38. Igaunijas dziedātājs (1920-1975). 39. Saistīt. 41. Tungusi. 42. Neliela ārija. 43. Galvas daļa. 44. Spēcīgs iespaids. 46. Varoņpoēma. 47. Latvieŗu rakstnieks (1895-1941). **Krustvārdu mīklas (Nr. 24) atrisinājums.**

Horizontāli: 4. Launkalne. 7. Dripe. 8. Kēkss. 9. Satraukts. 10. Olekls. 11. Ass. 13. Startis. 18. Masalas. 21. Paduja. 23. Ostina. 24. Peru. 25. Čaks. 26. Kabile. 28. Siksts. 29. Antikas. 34. Tunika. 35. Asi. 37. Maroka. 38. Direktors. 39. Vakar. 40. Ideja. 41. Atmatenes.

Vertikāli: 1. Inerta. 2. Batuts. 3. Brasls. 4. Lesoto. 5. Eksoti. 6. Asorti. 12. Skat! 14. Matrona. 15. Pasakas. 16. Najas. 17. Ausis. 19. Steks. 20. Anita. 22. Ape. 23. Oss. 27. Vīns. 30. Tukŗas. 31. Skadra. 32. Taksis. 33. Akcija. 35. Alejas. 36. Ietves.

sava vīratēva Ērika Harjo, kuŗš bija izsūtījumā Vorkutā, archīvu ar ļoti bagātīgu fotogrāfiju klāstu. Tostarp arī divas ģipŗa figūras apmēram 30 cm augstumā, vienā atveidots ogļracis darba tēŗpā ar darba rīku rokās, otrā – apmetējs. Diemzēl nav zināmi šo darbu autori, taču katrā ziņā tie un citi priekŗmeti ir svarīgas laikmeta liecības ar savu stāstu kā izsūtījumā, tā Otrā pasaules kaŗa laikā, bēŗļu nometnēs un trimdā.

Pirms pāris gadiem pazīstamā Amerikas latvieŗu rakstniece Agate Nesauļe atveda sava tēva, mācītāja Pēterŗa Nesauļes amata piederumus, kas darināti dīpiŗu nometnē Vācijā.

Tas ir ļoti interesants materiālu kopums – no koka kastes dēļiem izgatavots krusts un sveŗturi, lai aizvietotu tos, ko Sarkanās armijas kaŗavīri mācītājam bija nolauŗpījuŗi.

ŗobŗid starp ārzemju latvieŗu organizāciju PBLA un ALA darbības prioritātēm ir trimdas archīvu apzināšana un mājupceļa nodroŗināšana uz Latviju. To atbalsta arī Latvijas Kultūras ministrija. Mūsu laikrakstā tika publicēts uzziņu materiāls, kas tagad tiek apkopots broŗūrā par tiem Latvijas mūzejiem un krātuvēm, kur archīvu materiāls atradis savu

īsto vietu. Ko tieŗi sagaida Okupācijas mūzejs?

Pirmām kārtām tās liecības – foto, sadzīves priekŗmetus, dokumentus u. c., kas paņēmas līdzi, atstāŗot Latviju. Priekŗmetus, kas izgatavoti vai lietoti bēŗļu gaitās, arī liecības, kas tieŗi saistītas ar latvieŗu dzīvi nometnēs un mītnes zemēs, ar latvietības saglabāšanu, ar tautieŗu politiskajām aktivitātēm Latvijas okupācijas gados, lietas, kas izmantotas, lai pasaules lielvalŗstīm atgādinātu par mūsu valsts prettiesisko pakļauŗanu un cīņu par brīvības atgūŗanu.

Atminos Amerikas latvieŗu dakteres Zaigas Phillips –Alksnes stāstu, kā viņa, būdama maza meitene, kopā ar vecākiem atstāja Latviju ar... cāļiti kabatā... Œis stāsts gan varēja palikt tikai atmiņu pierakstā.

Un arī Œie atmiņu pieraksti mums ir ļoti, ļoti svarīgi. Saprotams, ka taustāmu liecību ir palicis maz, tāpēc stāsti ir jāatstāŗ, kamēr vēl to teicēji ir sasnieŗdzami.

Savas atmiņu liecības lūdzam sūtīt Okupācijas mūzejam, Raiņa bulvāris 7, Rīga, LV-1050, Latvija, tālrunis: +371 67 212 715, e-pasts: omf@latnet.lv

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budŗeta līdzekļiem

Jaunākā informācija sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/briva_latvija

Mājaslapa: www.brivalatvija.lv

MŪŽĪGĀ ESLINGENA

(Turpināts no 2. lpp.)

Noslēdzot savu patiešām saistošo un no sirds izjusto tūri, archibīskaps atļaujas sentimentāla momentu, pieminot vecās trimdas izžušanu, lai tiktu atvīdēti ar pēkšņu jauno vilni no Latvijas.

Nākotne pieder jaunajiem, un enerģijas un sajūsmas pilnā Laura Pučāne to iemieso. Viņas aicinājums tagad: "Svinēsim Eslingenas Dziesmu svētku 75. jubileju 2022. gada 17.-19. jūnijā!" Ievērojama pieredze jau gūta, rīkojot 2017. gada pirmo trimdas dziesmu svētku 70. jubileju, kas ar 700 dalībniekiem un plūvojošiem Latvijas karogiem pie rātsnama izvērtās par pārdzīvotību sev pašiem un par vienotības svētkiem kopā ar pilsētas varas struktūrām, kas pēc sākotnējām šaubām iesaistījās ar līdzekļiem, oficiālu pieņemšanu, un pilsētas galvu, kurš negribēja pamest ballīti... Šodien pilsēta valda citi spēki, kurus no jauna būs "jāpielauž", bet iegūtā pieredze ir neaizstājama. Starp izaicinājumiem: naktsmājas dalībniekiem; skatuve tirgus laukumā; piegāde vecpilsētas šaurajās ielās; paredzamie kvantumi ar uzkodām, suvenīriem utt. Dziesmu svētku 70. jubilejas 15 pasākumus trīs dienu laikā joprojām var vērot gan www.Esslingen-2017.de, gan *jūtībā*, ar titriem un ar vācu valodas tulkojumu.

Dalīties savos iespaidos par 2017. gada Eslingenas Dziesmu svētkiem aicināts arī dejotājs Pēteris Kļaviņš – trīskārs, jo viņa tēvs no Austrālijas, dēls no Īrijas, vēl ar brāli Edvinu no Šveices un mazdēls no Kanadas. Visi Kļaviņi, vecās trimdas pār-

stāvi un atvases, izceļ latviešu kultūras un mūsu visu pieņemto, iemīloto tautisko nodarbību nozīmi, un katrs lepojas ar to, ka valodu vēl prot un lieto. Pēteris Kļaviņš, seniors, uzskata, ka šāds ārzemju latviešu visus vienojošais, latviskais gars mūsdienu Latvijā šķietami neesot.

Pēdējais semināra runātājs Juris Ķeniņš proponē, ka atjauno tie mūsdienu Eslingenas dziesmu svētki, jau notikušie un arī nākamie, faktiski iesākušies Toronto. Sanāca, ka 2004. gada Toronto Dziesmu svētku vēl vienam lieluzvedumam radās finansējums, kas atļāva tieši To-

No labās: Lolita Ritmane, Gunārs Vērenieks, Andris Ritmanis, Brigita Ritmane-Jameson

Uz skatuves latviešu teātru lēģendas Brigita un Laimonis Siliņi

ronto īstenoties Čikāgas Pieciņu dibinātāja, eslingeniša Alberta Legzdiņa ilgi lolotajai domai par dziesmuspēli "Eslingena". No Kalifornijas pievienojās Lolita Ritmane, kas stāstīja par radušos sapņu komandu: režija – Gunārs Vērenieks, arī bijušais eslingeniētis; librets – Alberts Legzdiņš

un Andris Ritmanis; mūzika – Lolita Ritmane un atkal Alberts Legzdiņš; choreografe no Latvijas – Tamāra Ēķe; mūzikālās vadītājas – Indra Pulciņa, Vizma Maksīņa.

J. Ķeniņš ar "slidītēm" no Toronto/Sidrabenes mēģinājumiem papildina ainu. Parādās

galvenie spēlētāji – Jūlija Plostniece, Linda Maruta Kronberga, brāļi Edvins un Arturs Rūši. Sanfrancisko mazā teātra Siliņu pāris, Lolitas vīrs Mark Mattson. Mēģinājumos izveidotās tuvās saites starp oriģinālajiem spēlētājiem saglabājas un turpinās nākamo gadu pasaules turneja: 2005. gadā Rīgā, Nacionālais teātris – Losandželosa, Čikāga, Monreāla, Toronto – Rīga, atkal – Austrālija, 2016. gadā, t.sk. Melburnas Kultūras dienās, ar vietējo komandu vecumā no diviem līdz 90 – Eslingenas svētku 70. jubileja 2017. gadā – Rēzekne, 2018. gadā ar Eiropas spēkiem.

Noslēdzot šis izcili bagātās sarunas par Eslingenu un tās dziesmu svētkiem, Lelde Vikmane norāda uz Otrā pasaules kara izraisīto mūsu tautas dalījumu trīs daļās: Sibīrija, Latvija un Rietumu trimda, pie reizes aicinot novērtēt mūsu bagāto dažādību, citam citu vairāk atbalstot un stiprinot savā vienotajā latvietībā.

PBLA Izglītības padome izstrādā mācību materiālu meklētāju latviešu skolām un skolotājiem

RAITS EGLĪTIS,
PBLA izpilddirektors

Balstoties uz daudzu gadu darba pieredzi latviešu skolu izglītības procesa un vajadzību koordinēšanā, Pasaules brīvo latviešu apvienības Izglītības padome 2021. gada pavasarī uzsāka darbu pie mācību materiālu meklētāja izstrādes diasporas latviešu skolu skolotājiem. Projekts "Gudrību sietiņš" jeb saīsināti "Sietiņš" veido diasporas skolām nepieciešamu mācību materiālu elektronisku katalogu ar e-meklēšanas iespējām. Šis e-resurss būs lietojams kā palīgriks diasporas latviešu skolu skolotājiem, pārziņiem un vecākiem visā pasaulē, lai atvieglotu piekļuvi pārbaudītiem mācību materiāliem, kas atrodas uzticamās interneta vietnēs.

"Šī projekta ideja radās, vērojot, cik sarežģīti un darbietilpīgi mūsu latviešu skolu skolotājiem, kas nav izglītības darba profesionāļi, ir izplānot un sagatavot mācību stundas darbam ar skolēniem ik nedēļas nogalī," teica Amerikas latviešu apvienības Izglītības nozares vadītāja Elisa

Freimane. "Mēs gribējām atvieglot šo procesu un palīdzēt skolotājiem, kas bieži vien ir mūsu pašu bērnu vecāki," viņa piebilda.

PBLA Izglītības padome (IP) ar profesionālas IT firmas palīdzību izstrādā "Sietiņa" vietni internetā. Ir izveidots zīmols un veikti tehniskie priekšdarbi interneta vietnes izveidei. Vasaras mēnešos notiek darbs pie atbilstošo mācību materiālu sagatavošanas un indeksēšanas.

"Sietiņš" būs latviešu skolām visā pasaulē kā pašiem savs Google – tas atvieglos latviešu valodas un citu mācību priekšmetu apguves procesu un palīdzēs skolotājiem un ģimenēm ērti un ātri atrast konkrētu prasmju un zināšanu apguvei nepieciešamos materiālus tiešsaistē," uzsvēra projekta tehnikā vadītāja Iveta Leitase no Kanberas, Austrālijā. "Tas ietaupīs skolotāju laiku, un mēs ļoti ceram, ka šie atvieglojumi palīdzēs piesaistīt vecākus un citus neprofesionālus skolotāja dar-

bam mūsu skolās," apgalvo I. Leitase.

PBLA Izglītības padomē darbojas diasporas latviešu pedagogi Elisa Freimane (ASV), Elita Pētersone (Kanada), Iveta Leitase (Austrālija), Māris Pūlis (Lielbritānija). Viņi, sadarbībā ar diasporas skolās strādājošiem skolotājiem Daces Mažeikas vadībā atlasīs pirmos materiālus un indeksēs tos atbilstoši valodas limenim, kas piemērots vecumam, tematikai, diasporas mācību vadlīnijām u.c. "Sietiņa" lietotāji varēs meklēt materiālus pēc dažādiem specifiskiem kritērijiem, piemēram, atrast visus materiālus skaitļa vārdu mācīšanai kā iesācēju valodas līmenim, tā vidusskolas vecumam.

PBLA IP plāno, ka 2021./22 mācību gada sākumā vietnē "Sietiņš" ar 1000 materiālu vienībām tiks atvērta skolu darbam. Šis PBLA Izglītības padomes projekts tika pieteikts Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) konkursam Latvijas valsts budžeta finansētās programmas

"Pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programma diasporas NVO darbības atbalstam" un tika atbalstīts maksimālā 15 000 eiro apmērā, līdz ar 13 citiem vērtīgiem projektiem. SIF līdzekļi tiks lietoti programmas izstrādes un pirmajiem materiālu pievienošanas izdevumiem. Pēc vajadzības, projekts tiks līdzfinansēts arī no PBLA budžeta.

Darbs pie materiālu pievienošanas "Sietiņam" turpināsies arī vēlāk, un Izglītības padome piesaistīs brīvprātīgos palīgus, lai arvien plašāku materiālu daudzumu pieejamo materiālu klāstu. Latviešu skolu tīkls ar latviešu organizāciju un draudžu, kā arī ar Izglītības un zinātnes ministrijas un tagad arī Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu darbojas visā pasaulē – ASV, Austrālijā, Dienvidamerikā, Eiropā un Kanādā. Šajā diasporas izglītības struktūrā darbojas vairāk nekā 100 latviešu skolu, tajās mācās ap 2500 skolēnu, kurus apmāca ap 400 skolotāju, viņiem "Sietiņš" būs noderīgs palīgs mācību procesa organizēšanā.

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:
• 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU ĻUDINĀJUMS:
• **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrakstis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P, O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcijā) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrakstis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju

varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas
mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem,
kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.
Latviešu organizāciju un **privāto sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklamām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai sevārdarba parakstos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS SPORTS SPORTS SPORTS

Latvijas hokejs zaudējis MATĪSU KIVLENIEKU

Latvijas izlases vārtsargs Matīss Kivlenieks pāragri devies mūžības gaitās, 5. jūlijā pavēstīja Latvijas Hokeja federācija (LHF). Hokeja skolas "Pārdaugava" audzēknis Kivlenieks 24 gadu vecumā bija Latvijas izlases vārtsargs Rīgā aizvadītajā pasaules čempionātā, vārtos stājoties četrās spēlēs.

Hokejista karjērā Kivlenieks aizvadīja astoņas spēles Nacionālajā hokeja līgā (NHL), kur sezonu noslēdza Kolumbusas *Blue Jackets* sastāvā. "Ar savu cīņaspāru, darba ētiku un attieksmi Kivlenieks bija paties paraugs sportā! Matīsa aiziešana ir liels zaudējums ne tikai Latvijas hokejam, bet visai latviešu tautai," puda LHF.

Kolumbusas *Blue Jackets* 5. jūlijā apstiprināja informāciju par sava vārtsarga nāvi un paziņoja, ka traģiskā negadījumā Kivlenieks kritienā guvis galvas traumu. Pēc Kivlenieka kritiena nekavējoties izsaukta medicīniskā palīdzība, tomēr viņš drīz vien nomiris.

Kā vēsta izdevums *The Athletic*, atsaucoties uz Mičiganas štata pilsētas Novi policiju, incidents noticis, kad Kivlenieks bijis baseinā vai džakuzī (*hot tub*) kopā ar vairākiem citiem cilvēkiem. Pēkšņi noticis kāds incidents ar pirotehniku, tādēļ cilvēki steigšus centušies pamest baseinu. "Mēģinot izkļūt no baseina, Kivlenieks paslīdēja, pakrita un atsitās ar galvu pret betonu," vēsta Novi policijas pārstāvis Džeisons Meiers. Policija izsaukta svētdien vakarā neilgi pēc pulksten 22 pēc vietējā laika; mediķi ieradusies piecu minūšu laikā. Kivlenieks nogādāts slimnīcā, kur ārsti konstatēja viņa nāvi. Policija turpina izmeklēšanu, ziņo laikraksts *The Detroit News*.

"Kivi [Kivlenieks] bija izcilis jauns vīrietis, kurš katru dienu un ikvienu, ko satika, sagaidīja ar

smaidu," Kolumbusas kluba sēru paziņojumā puda *Blue Jackets* hokeja operāciju prezidents Džons Deīvidsons. "Viņa devums mūsu organizācijā pavadītajos četros gados netiks aizmirsts."

ASV žurnālisti vēsta, ka Kivlenieks kopā ar savu komandas biedru Elvi Merzļikinu nedēļas nogalē devušies pie *Blue Jackets* vārtsargu trenera Menija Legeisa uz viņa mājām Mičiganas štatā. Kā liecina kāzu uzņēmuma "Zola" mājaslapā atrodamā informācija, Mičiganā tika rīkotas Legeisa meitas Sabrinās kāzas.

Latvijas Hokeja federācijas (LHF) prezidents Aigars Kalvītis sarunā Latvijas Televīzijā atzina, ka ziņa par Kivlenieka nāvi bija negaidīta un pēc tās neviens vēl nav atjēdzies. Kalvītis uzteica Kivlenieka ieguldījumu valstsvienībā, kur vārtsargs pasaules čempionātā Rīgā veicināja izlases vēsturē pirmo uzvaru pār Kanadu.

Kivlenieku kā ļoti mērķtiecīgu, pieklājīgu, centīgu un allaž smaidīgu sarunā ar Latvijas Radio atcerējās jauniešu un junioru vecuma izlašu treneris Ēriks Miļuns. Viņš uzsvera, ka Kivlenieka nāve pirmkārt liels zaudējums viņa ģimenei un tuviniekiem, kā arī vārtsarga draugiem, paziņām un visam Latvijas hokejam.

Aģentūra LETA, atsaucoties uz savā rīcībā esošo informāciju, ie-

priekš vēstīja, ka Kivlenieks cietis svētku uguņošanas laikā ASV Neatkarības dienas svinībās.

Rīgā dzimušais Kivlenieks jaunatnes hokeja gaitās devās uz Ziemeļameriku, kur spēlēja zemākās līgās, līdz izpelnījās vietu vārtos Amerikas hokeja līgas (AHL) komandā un 2019./2020. gada sezonā aizvadīja pirmo spēli NHL līmenī *Blue Jackets* sastāvā. Kivlenieks 2017. gada maijā ar *Blue Jackets* parakstīja pirmo sākuma līmeņa līgumu uz trim gadiem. Oktobrī viņš ar *Blue Jackets* noslēdza jaunu divvirzienu līgumu uz diviem gadiem.

Latvijas hokejists Matīss Kivlenieks miris pēc svētku uguņošanas petardes trieciena krūtīs, vēsta *The Athletic* žurnālists Ārons Porclains (*Aaron Portzline*). Izmeklētājs Tims Vuds (*Tim Wood*) paziņojis, ka autopsijā iegūts apstiprinājums, ka Nacionālās hokeja līgas (NHL) komandas Kolumbusas *Blue Jackets* vārtsargs Matīss Kivlenieks gājis bojā negadījumā. Noslēdzot, ka nāves cēlonis bijis salūta petardes trieciens krūtīs, nevis galvas trauma pēc paslīdēšanas, kā iepriekš ziņoja Ziemeļamerikas medijs, atsaucoties uz vietējo policiju.

VALSTS PREZIDENTS AR CEĻAVĀRDIEM PAVADA LATVIJAS KOMANDU UZ OLIMPISKAJĀM SPĒLĒM TOKIJĀ

5. jūlijā Valsts prezidents Egils Levits piedalījās Latvijas Olimpiskās komitejas rīkotajā pasākumā, kā laikā tika atklāta Latvijas olimpiskās komandas "Tokija 2020" sastāvs startam XXXII Vasaras olimpiskajās spēlēs, kas no š. g. 23. jūlija līdz 8. augustam norisināsies Japānā, Tokijā.

Valsts prezidents sportistus sveica ar ceļavārdiem: "Šodien mēs pavadām mūsu olimpiešus uz Tokiju, kur jūs, dārgie sportisti, olimpiskajās spēlēs pārstāvēsiet Latviju – katrs atsevišķi un visi kopā – kā Latvijas komanda!"

Olimpiskā kustība aizsākās pirms 2000 gadiem hellēņu jeb grieķu pasaulē, un toreiz tā bija tikai neliela daļa no pasaules. Šodien olimpiskā kustība, kas atsākās 1896. gadā, ir patiesi globāla. Šis ir nevis finanču kapitāla globālisms, bet cilvēku globālisms. Visā pasaulē mēs esam nepilni astoņi miljardi cilvēku, un visi mēs vairāk vai mazāk pievēršam uzmanību šim vienojošajam notikumam.

Jūs katrs savā disciplīnā piedērat pie pasaules elites, un tas prasa milzīgu darbu un pašdisciplīnu, lai tur nonāktu. Tādēļ es gribu izteikt lielu pateicību Latvijas Olim-

piskajai komitejai, treneriem un visiem, kuri ir iesaistīti jūsu panākumos. Tokijas olimpiādas laikā mēs Latvijā būsime kopā ar jums, līdz ar to jūs varat teikt, ka jums būs vismaz divi miljoni līdzjutēju (es ceru, ka noteikti arī vairāk).

Veiksmi Tokijā! Gaidīsim jūs atpakaļ Rīgā!"

LATVIJAS KOMANDAS SASTĀVS DALĪBAI TOKIJAS OLIMPISKAJĀS SPĒLĒS

Tokijas Olimpiskajās spēlēs 14 sporta veidos Latviju pavisam noteikti pārstāvēs 30 sportisti, taču tuvākajās dienās komandas dalībnieku skaits varētu kļūt nedaudz kuplāks, informēja Latvijas Olimpiskā komiteja (LOK). 30. jūnijā LOK Izpildkomitejas sēdē tika apstiprināts Latvijas Olimpiskās komandas "Tokija 2020" sastāvs startam 32. vasaras olimpiskajās spēlēs, kas no š. gada 23. jūlija līdz 8. augustam norisināsies Japānā galvaspilsētā Tokijā.

Pašlaik Latvijas komandā Tokijā apstiprināti 30 sportisti 14 sporta veidos: 3x3 basketbolā, cīņā, džudo, jāšanas sportā, karatē, modernajā piecīņā, peldēšanā, plūdmales volejbolā, riteņbraukšanā (šoseja un BMX), smaiļošanā, svarcelšanā, šausānā, tenisā un vieglatlētikā. 1. jūlijā pēc Pasaules Vieglatlētikas asociācijas (*World Athletics*) oficiāla lēmuma, Latvijas komandu varētu papildināt vēl pieci sportisti. Pēc oficiālās informācijas tie varētu būt – šķēpmetēji Madara Palameika,

PAZIŅOJUMI

ZVIEDRIJA

Cienījamie Zviedrijas latviešu apvienības biedri!

Tev ir iespēja pieteikties un darboties Zviedrijas latviešu apvienības ZLA padomē!

Vai vēlies būt daļa no organizācijas, kas palīdz uzturēt un veidot Zviedrijas latviešu kultūru un valodu, savstarpējos kontaktus? ZLA padome ir jumtorganizācija septiņām ZLA nodaļām. Padomes locekļi tiek ievēlēti uz trim gadiem, seko ZLA centrālās valdes darbam un piedalās ZLA darba grupās. Darbs ir neatalgots, brīvprātīgs ieguldījums mūsu sabiedrības uzturēšanai. ZLA Statūti (zla.se/statuti) nosaka darbību un atbildību. Kā sena Zviedrijas valsts ieredzēta un daļēji finansēta organizācija (*Leternas Riksförbund I Sverige*), ZLA seko valsts aģentūras MUCF prasībām (mucf.se).

ZLA Padome sastāv no 18 ievēlētām personām un vienu pārstāvi no katras nodaļas. Padomes sēde – pilnsapulce – notiek reizi gadā, februārī vai martā. **Zviedrijas Latviešu Apvienības Padomes vēlēšanas notiek 2021. gada novembrī!**

Piesaki savu kandidatūru ZLA padomei!

Tu vari līdzdarboties kādā no mūsu sešām darba grupām:

• Izglītības • Komunikācijas • Politikas • Labas pārvaldības un prakses • Arhīva • Statūtu darba grupā.

Kandidēt var tie, kas ir samaksājuši ZLA gada biedru maksu kādā no ZLA septiņām nodaļām par iepriekšējo (2020.) gadu. **Pieteikšanās ir līdz 2021. gada 31. augustam.** Kandidējot vēlēšanām, ie-

sniedzama fotografija, īss apraksts par sevi un ko tu gribētu ZLA padomes darbā paveikt, un kurā darba grupā vēlies darboties.

Ievēlētās padomes sastāvs un no padomes vidus izraudzītā valde darbosies no 2022. gada sākuma **līdz 2024. gada beigām.**

Pieteikumu un papildus jautājumus aicinām rakstīt, sūtot e-pastu zla.velesanu.komisija@gmail.com

Ar laba vēlējumiem, Zviedrijas Latviešu Apvienības Vēlēšanu komisija, Austrā Krēšlīņa, Gints Dravnieks, Kristīne Jurēvica

ANGLIJA

Godātie diasporas organizāciju un nedēļas nogales skolu pārstāvji Apvienotajā Karalistē! Vēlamies informēt, ka devītā **ikgadējā diasporas organizāciju un nedēļas nogales skolu pārstāvju Apvienotajā Karalistē sanāksme tiek plānota 2021. gada 11. septembrī** Latvijas vēstniecībā Londonā, klātienē.

Gadījumā, ja epidemioloģiskā situācija un AK valdības ieviestie pulcēšanās ierobežojumi to nepieļaus, tad sanāksme notiks virtuālā formātā. Ar prieku darām zināmu, ka sanāksmē piedalīsies Ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos **Elita Gavele**. Līdz ar to – lūgums rezervēt 2021. gada 11. septembri savos kalendāros. Tuvojoties sanāksmes datumam (augusta vidū) nosūtīsim provizorisko sanāksmes programmu un reģistrēšanās anketas.

Vēlam labas atpūtas un saules piepildītu vasaru!

Uz tikšanos septembrī!

Anete Kociņa un Rolands Štrobinders, vidējo distanču skrējēja Līga Velve un sprintere Gunta Vaičule. Atbilstoši šim komandai pievienotos vēl pieci treneri.

"Olimpiskās spēles ir ļoti gaidīts notikums sporta pasaulē un katras valsts sporta dzīvē. Tokijas vasaras olimpiskās spēles mums ir vēl jo īpašākas gan tādēļ, ka gaidījām tās piecus gadus ierasto četru vietā, gan tādēļ, ka tās aizritēs vēl nebijušā formātā, kas saistīts ar olimpisko komandu drošību un veselību," LOK citē prezidentu Žoržu Tikmeru.

P. Karlsons

307_{LV}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!